

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 16, 1980

Nr. 293

Alma Mater Nr. 4

Kultūrinio gyvenimo kronika

KOKIA KAINA ĮVYKO
V. K. JONYNO PARODA

RYTIS GALVAINIS

Mes Lietuvoje džiaugiamės nemažiau kaip ir mūsų broliai užsienyje lietuvių menininkų pasiekimais už gimtojo krašto ribų.

Nemažai lietuvių menininkų ir mokslininkų užsienyje pasiekė didelių laimėjimų ir net igavo platesnio pripažinimo. Kur mes begyventume, visur kraunama lobius ir lietuvišką aruodą ir rodome pasauliui savo talentus, sugebėjimus. Ne išimtis ir profesorius V. K. Jonynas. Širdį glosto pasitenkinimas, kad šis žymus dailininkas ir svetur sugebėjo pasiekti nemažų kūrybinių rezultatų, tapti net JAV nacionalinės akademijos tikroju nariu.

Suprantamas ir didelis noras ar pastangos savo darbus parodyti ir Lietuvoje. Koks bebūtų garas plačiame pasaulyje, vis dėlto skaudu, kai negali savo darbų, kūrybinių rezultatų parodyti savo tėvyneje!

Štai čia ir iškyla nemaža problema: norisi parodyti, bet kaip? Kitais žodžiais tariant, kokia kaina? Ar bet kuria kaina reikia rodyti?

Šių metų (1979 — red.) rugsėjo mėn. buvo Vilniuje atidaryta prof. V. K. Jonyno dailės kūrinių paroda. Apie tai buvo pranešta "Tiesoje" (labai retai skelbiama "Tiesoje", jei tai lietuvių menininkas ar mokslininkas iš užsienio). Į parodą atvyko net iš CK Sigizmundas Šimkus. Buvo išleistas puikus, ant kreidinio popieriaus su spalvotomis reprodukcijomis katalogas (spalvotos reprodukcijos dar retesnis atvejis). Tuoj pat, kai profesorius su žmona dar tebebuvo Lietuvoje, išėjo "Gimtojo krašto" numeris (spalio 4 d.) su didžiuoju V. K. Jonyno per visą pirmą puslapį nuotrauka su visais pagarsinimais. Tame

pačiame numeryje galėjai skaityti straipsnį, pavadintą paties V. K. Jonyno ištartais žodžiais — "Jungiuosi prie šitos meilės". Žodžiu, viskas pavydėtina gražiai ir savo laikui. O jei pacituosime žodžius iš Jono Urbono įvadinio straipsnio katalogui ("... nenu-trūkstama gija teka giliai įsivinto realizmo pasaulėjauta, kurios nepaveikė svetimi vėjai"...), tai vaizdas bus dar puikesnis!...

...Taigi, i Dailės muziejų susirinko nemažas smalsuolių būrys. Tarp jų matėsi ir Jukūnas, kuris kadaise skuto V.K. Jonyno pavarde po K. Donelaičio iliustracijomis, o dailės instituto studentams draudė atsinešti V. K. Jonyno iliustruotas knygas, nes šis dailininkas, artėjant tarybinei armijai, pasitraukė į Vakarus... Paroda ne kokio "pažangiečio", o tik ro emigranto... Ir štai neeilinės išskilmės, neeilinės dėmesys!

Smalsuoliai žvilgčioja į puikų katalogą, spalvotas V. K. Jonyno abstrakcijas... Apie tai i modernizma linkę, Lietuvoje gyvenę dailininkai gali tik svajoti. O čia dar ir V. K. Jonyno žmonos darbai.

Tautiniai rūbais apsirengusios lietuvaitės kankliuoja mielo svečio garbei, jis perjuosiamas tautine juosta. Girdisi liaupsinančios kalbos... Mažytis sutrikimas... Nežinoma, kaip kreiptis i profesorį: ponu ar draugu... ("Mes savo ponus vadiname draugais" — kažkas leplelėjo, gal juokais). (Bus daugiau)

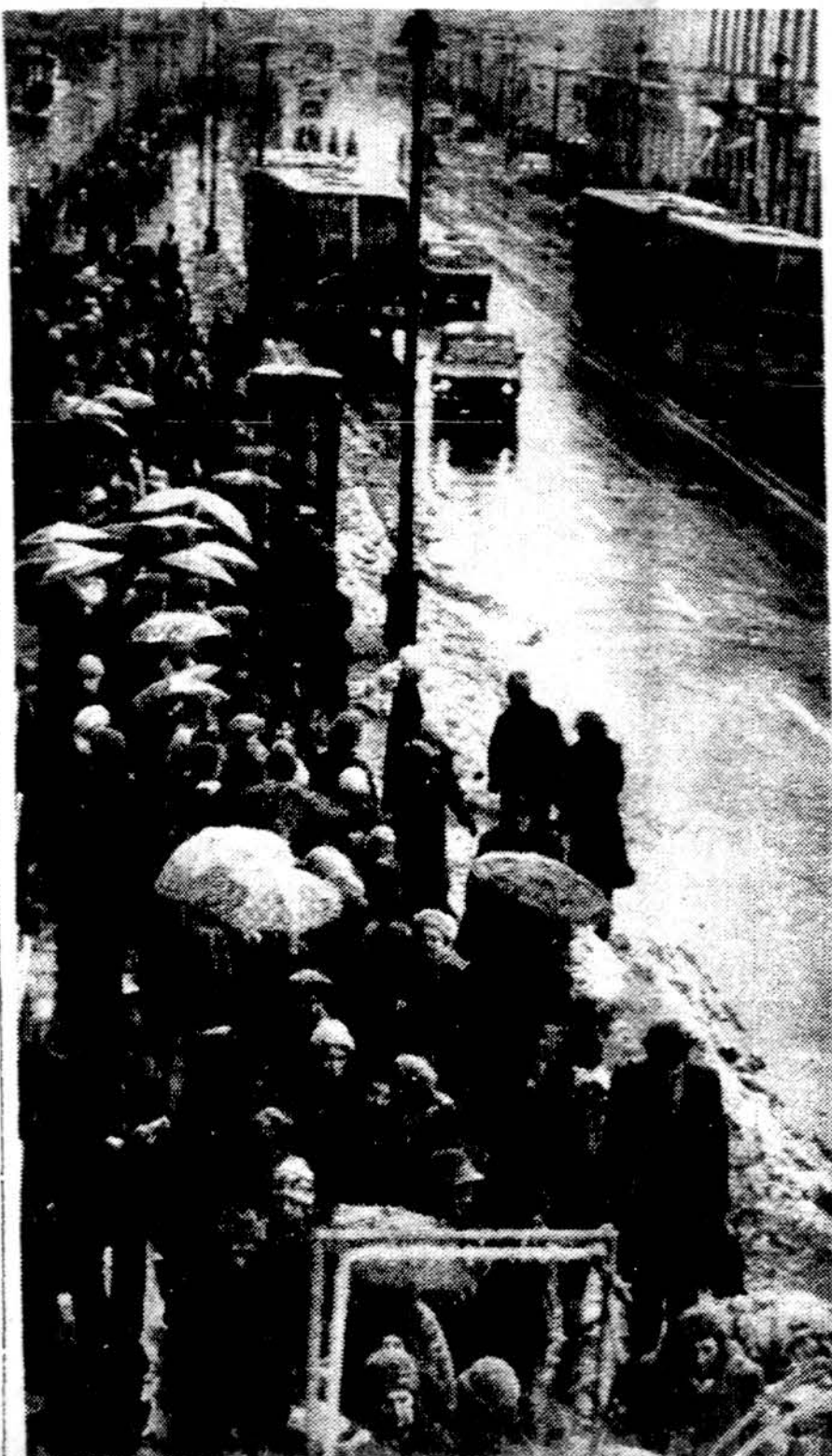
Irano prezidentas apie JAV įkaitus

Teheranas. — Alžiro diploma tai jau 10 dienų laukia Irano atsakymo dėl įkaitų paleidimo. Irano prezidentas Bani Sadras pasisakė už įkaitų paleidimą, nes tuomet Amerika atšaldytų JAV bankuose laikomas Irano lėšas, atiduotų Irano nupirktus ginklus ir jų dalis, kurios reikalingos kare su Iraku. Dėl kitų sąlygų būtų galima derėtis vėliau, pasakė Bani Sadras. Ji Irane kritikuoja religinės partijos vadai: parlamento pirmininkas, ajatola Beheshti ir premjeras Rajai, kuri prezidentas pavadino didesne Irano katastrofa, negu karas su Iraku. Religinė partija kaltina prezidentą, kad jis planuoja perversmą, remiamas seno Irano priešo (Amerikos).

Bani Sadras sekmadienį CBS televizijos "60 Minutes" programoje pripažino, kad jis nepritar amerikiečių diplomatų pagrobimui ir jų laikymui, nes tai paženklė Iranui ir Iranas pats "tapo įkaitu". Prezidentas pasakė, kad prezidentas Carteris po rinkimų prarado entuziazmą atgauti įkaitus.

Angoloje pagavo du rusų lakūnus

Luanda. — Angolos laisvės kovotojų vadovybė, siekianti vi siškos nepriklausomybės, o ne komunistinės valdžios šioje buvusioje Portugalijos kolonijoje, pasiskelbė, kad praėjusį mėnesį jos karinės jėgos numušė sovietų lėktuvą ir helikopterį ir du lakūnus paėmė nelaisvėn. Spaudai buvo išdalintas ir rusų lakūnų nuotraukos.



Lenkijoje niekad nebuvo prekių pertekliaus, tačiau šiuo metu eilės prie parduotuvių ypač pailgėjo. Nuotraukoje Varšuvos gyventojai prie pieno produktų parduotuvės. Eilė tęsiasi per visą kvartalą ir dar už kampo per 1,200 jardų.

LENKAI ŪKININKAI ORGANIZUOJASI

"Solidarumas" remia žemės ūkio sąjungą

Varšuva. — Čia įvyko Lenkijos privačių ūkininkų suvažiavimas, kuriame patvirtintas lenkų nutarimas įsteigti nepriklausomą ūkininkų profesinę sąjungą. Aukščiausias Teismas turi įregistruoti sąjungą gruodžio 30 d. Po susirinkimo ūkininkai susitiko su Solidarumo unijos Varšuvos skyriaus vadais, jų pirmininku Andrej Gwiazda, kuris pažadėjo ūkininkams "Solidarumo" paramą.

Nepriklausomoji ūkininkų organizacija jau reikalauja, kad jai būtų priklaustyti ir valstybinuose ūkiuose bei kolchozuose dirbą darbininkai, kurių Lenkijoje yra per milijoną.

Jei teismas atsisakytu įregistruoti naują ūkininkų sąjungą grasinama streikuoti, nevežti i pie nines pieno, neparduoti valstybei kitų produktų.

Lenkijos radijas transliavo per radiją Šv. Mišias. Buvo perskaitytas vyskupo laiškas, kuris įspėja lenkus laikytis ramiai ir atsisakinti, nes Lenkijos saugumui ir suverenumui grėsia "istorinis pavojus". Transliuojamos Mišiose kun. J. Dawidowski per pamokslą paskaitė ir "Solidarumo" centro raginimą laikytis ramiai ir vieningai.

Valstybės sekr. Muskie, grįžęs iš Europos, pareiškė korespondentams, kad sovietų invazijos grėsmė prieš Lenkijos sienų kiek sumažėjo. Jis atsisakė paaiškinti, kodėl jis susidarė tokį įspūdį. Ko mentatoriai aiškina, kad sovietų įžengimas į Vengriją ir Čekoslovakiją praėjo palyginti ramiai. Tačiau bijoma, kad Lenkijoje galėtų kilti masinis pasipriešinimas.

partizaninis karas, sabotazo veiksmas, masinė pasyvi rezistencija. Jei sovietams išlaikyti komunizma Kuboje kainuoja per metus 3 bil. dol. ir apie 2 bil. dol. gelbėti nuo bankroto Vietnamą, tai Lenkijoje je išlaikyti kad ir labai menkas gyvenimo lygis sovietams kainuotų apie 6 bil. dol. per metus.

Lenkijos užėmimas pakirstų tarptautinių bankų pasitikėjimą komunizmu kitose satelininėse valstybėse, kaip Vengrijoje, Čekoslovakijoje. Jos greit pajustų ekonominius sunkumus.

— Sirija baigia atitraukti nuo Jordano sienos savo kariuomenę. — Siurinėje Airijoje tūkstantai žmonių demonstravo, reikalaudami suteikti kalniniams politinių kalinių teises. Tuo paremiami bado streiką paskelbė 10 airių.

— Federalinė vyriausybė įsakė atšaukti iš rinkos 570,000 General Motors bendrovės automobilių, nes jų dūmų valymo įrengimai nesiderina su valdžios nuostatais.

— Arabų spauda skelbia, kad Sirijoje buvo sušaudytas nenudomas skaičius karininkų. Jie kaltinami ryšiais su Jordano karininkais. Iš Sirijos į Jordaną pabėgo sirų helikopteris su kariais, kurie paprašė politinės Jordano globos.

— Britanijos ir kitų Europos šalių spauda piktai kritikuoja Amerikos ginklų įstatymus po dainininko John Lennono nušovimo New Yorque.

— Gvatemaloje nežinomi piktadariai pagrobė amerikietį, padan gu įmonės direktorių.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Indonezijoje prasidėjo OPEC šalių ministerių konferencija. Pačią pirmą dieną įvyko karšti ginčai tarp Irako ir Irano atstovų. Bankete juos net teko išskirti, būtų įvykusios muštinės. Venecuelos ministeris Humberto Calderon Berti pasakė atidaro moje kalboje: "Svarbiausias darbotvarkės punktas yra mūsų vienybė".

— Šiandien Gdanske įvyks 10 metų sukakties nuo lenkų darbininkų streiko minėjimas ir žuvusiųjų nuo milicijos rankų pagerbimas.

— Sovietų "Pravda", Y. Lopatino straipsnyje, piktai kritikuoja JAV prezidento nacionalinio saugumo patarėją Brzezinskį, kuris savo paskutines savaites leidžias kurdamas lenkus, darydamas provokatoriškus pareiškimus.

— Kongresas, baigdamas savo sesiją, bandė pakelti savo algas, tačiau senatas 62 — 8 balsais sumanymą atmetė. Vakar abiejų kongreso rūmų konferencija bandė klausimą išspręsti.

— Ugandos prezidento rinkimus laimėjo buvęs prez. Milton Obote, valdęs šalį tarp 1962 ir 1971, kada jį nuvertė Idi Aminas. Obotes partija 126 vietų parlamente laimėjusi 69 vietas, nors opozicijos vadai tvirtina, kad balsai buvo vagiamai.

— Irane lankosi keturi juodi amerikiečiai dvasiškai: trys baptistai ir vienas musulmonas. Jų vizitas nerišamas su derybomis dėl įkaitų paleidimo.

— Rytų Vokietijos komunistų vadas Honeckeris gruodžio 11 d. pareiškė įsitikinimą, kad lenkų komunistai išsprę savo krizę. R. Vokietija paskyrė Lenkijai 125 ml. dol. kreditų dabartiniam sunkumams nugalėti.

— Lenkijos valdžios organai ištrėmė amerikietį AP spaudos agentūros korespondentą Stephen Miller, kurio straipsniai nepatiko vyriausybei.

— Afganistano pabėgėliai Indijoje paskelbė, kad kovose šiaurės vakarų Afganistane pirmą kartą pasirodė vietnamiečiai kareiviai. Viename mūšyje afganų laisvės kovotojai užmušė 500 rusų ir vietnamiečių kareivių.

— Madrido Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijoje Jugoslavija pasiūlė nusiginklavimo Europoje planą, kuris apima branduolinius ir konvencinius ginklus. Jugoslavų siūlymas yra lyg kompromisas tarp anksčiau įneštų Lenkijos ir Prancūzijos planų.

— Popiežius Jonas Paulius II šįteikė Vatikaną pasiūlymus, kad užbaigti Argentinos ir Čilės teritorinius ginčus. Su popiežium ta rėsi Argentinos užsienio reikalų ministras Carlos Washington Pastor ir Čilės — Rene Rojas Galdames.

— Amsterdamo įvyko apie 10,000 žmonių demonstracija prieš fašizmą, nacizmą, antisemitizmą. Demonstraciją ruošė apie 80 organizacijų.

— Izraelio kareiviai nušovė arabą, bandantį pereiti Izraelio sieną iš Libano. Susišaudyme sužeistas Izraelio kareivis.

— Ugandoje po parlamento rinkimų vėl prasidėjo gatvių kovos Kampalės mieste. Rezultatai dar neaiškūs, tačiau spėjama, kad prezidentu vėl taps Milton Obote, kurį nuvertė buvęs diktatorius Aminas.

— Prezidentas Carteris pasirašė įstatymą, kuris skiria 1.6 bil. dol. chemikalais užterštų žemės plotų išvalymui.

Senosios lenkų unijos nepasiduoda

Partija gina pozicijas profsąjungose

Varšuva. — Lenkijos komunistų partijos (Jungtinės Darbininkų) vadas Stanislaw Kania šeštadienį pasakė kalbą ligišolinės ūkininkų sąjungos nariams. Jis puolė Lenkijos "liaudies priešus" ir jų draugus užsieniuose, sakydama, "mes turime pakankamai jėgų sustabdyti socializmo priešų veiksmus. Jie pasistatė sau tikslą sužlugdyti politinę socializmo sistemą. Vakarai juos remia", kalbėjo Kania.

"Tribuna Ludu" kaltino Vakarų spaudo agentūras, kurios daug vietas skiria katastrofos pranašystoms, ta proga plečia prieš-sovietinę propagandą. Tai esanti tik dūmų uždanga, už kurios Amerika stengiasi įpiršti NATO bloko valstyboms pavojingus raketinius ginklus, rašo laikraštis.

Oficialiosios lenkų ūkininkų sąjungos pirmininkas Stanislaw Gućwa pabrėžė savo kalboje Lenkijos lojalumą Varšuvos paktui ir Sovietų Sąjungai, tačiau kartu reikalavo kaimynų garantijų Lenkijos suverenumui. Lenkija turi problemų, tačiau jas spręsti gali tik patys lenkai, be kitų pagalbos, pasakė Gućwa.

Lenkijos buvusių profesinių sąjungų, vadinamų šakinių unijų, atstovai irgi tarėsi, kaip toliau tvarkytis, sprendžiant valstybės sunkumus. Šakinių profsąjungų taikinamosios komisijos, i kurią įeina 30 profesinių sąjungų atstovai, pirmininkas A. Šiška pasakė, kad dabartinėje situacijoje reikalinga stipri partija, valstybėje ir stiprus profesinių sąjungų judėjimas. Be to negali būti tikro atnaujinimo. Mes nenorime gyven-ti chaoso būklėje, gana ginčų, prestižinės kovos, asmeninių užsi-puolimų, kalbėjo Šiška. Susi-kompromitavę žmonės turi pasi-traukti. Mes neiešime, kad būtų likviduotos centrinės profsąjungos, pasakė kalbėtojas.

Senųjų unijų suvažiavime kalbėtojai pabrėžė, kad vyriausybė laiko senąsias unijas "atpirkimo ožiu". Masinės informacijos priemonės nesiskiria reikiamo dėmesio šakinių profsąjungų darbui, daugiau rašo apie "Solidarumą". Mes reikalaujame, buvo pa-brėžta senųjų unijų vadovų su-sitikime, kad valstybiniai organai mus traktuotų lygiateisiškai.

"Chicago Tribune" korespondentas Maskvoje Jim Gallagher praneša apie rusų nuotakas Maskvoje. Rusai įsitikine, kad Vakarai sukėlė krizę Lenkijoje siekdami susilpninti socializmo sis-

temą. Kartu rusai kaltina lenkus, kad jie nesugeba pakentėti, pavargti, jei to reikia. Dėl produktų stokos Maskvos parduotuvėse kalti lenkai, kuriems Kremliaus vyriausybė siunčia maistą, duoda pinigų, kad jie išeitų iš krizės. Gi lenkai nedėkingi, priima mūsų dovanas ir spiauna mums į veidą, kalbėjo korespondentui maskviečiai. Mes vargstame, kad jiems būtų geriau, mes pasiaukojame, o jie nori vis daugiau. Lenkai išleptinti, nesupranta, kad rusai daug metų aukojasi, kad jų vaikai turėtų šviesesnį rytojų, aiškinio rusai korespondentui, kuriam teko sutikti ir tokių rusų, kurie žino, kad Lenkijoje įvyko spontaniškas liaudies pasipriešinimas komunizmo sistemai, eko-nominiam bankrotui. Toks pats gyventojų pasipriešinimas gali įvykti ir sovietų masėse, jei ekonominė padėtis dar pablogėtų. pareiškė komunistų propagandos neapakinti maskviečiai.

Čekai kritikuoja įvykius Lenkijoje

Praga. — Čekoslovakijos spauda, šalia Rytų Vokietijos, pikčiausiai komentuoja įvykius Lenkijoje. Čekoslovakijos komunistų partijos centro komiteto organas "Rude Pravo" rašo apie tarptautinės reakcijos užmačius pakirsti socialistinės sandraugos šalių vienybę. Imperialistiniai sluoksniai siekia susilpninti ekonominį socializmo lygį bendradarbiavimu, siekia susilpninti Varšuvos Pakto jėgas, jie kursto antisocialistines jėgas įvairioms politinėms diver-sijoms, siekia diskredituoti socializmą.

Lenkijoje socializmo prieštai atvirai stoja prieš jungtinės darbininkų partijos vadovaujantį vaidmenį, prieš sąjungą su Sovietų Są-junga. Tarptautinė reakcija teikia tiems lenkų elementams finansinę pagalbą, leidžia jiems naudotis "Laisvosios Europos" radijo stotimi, juos gina ir visai remia, rašo čekų laikraštis.

Paminėjo nušautą muzikantą Lennon

New Yorque. — Sekmadienį daugelyje Amerikos miestų jauni amerikiečiai susirinko paminėti nušauto "Beatle" dainininko John Lennono, kurio našlė japonė Yoko Ono kvietė visus prisiminti žuvusį. Daug rytų įvyko masinės isterijos išpuoliai. Merginos verkė, alpo. Liverpoolyje apie 100 žmonių buvo sužeista, trys atsidūrė ligoninėje. New Yorque, kur nušautas Lennon, vėliavos buvo nuleistos pusiau stiebo, radijo stotys transliavo tos grupės muziką, cen-triniame parke, šalia muzikos mėgėjų, matėsi "taikos" propa-guotojų, kovos prieš branduolines jėgaines veikėjų, jau sens-tančių "hipių", kumščius iškė-lusių "Vietnamo karo priešų". Dalyvavo ir aktorė Jane Fonda.

KALENDORIUS

Gruodžio 16 d.: Euzebijus, Albina, Vigaudas, Alvinė.
Gruodžio 17 d.: Lozorius, Viana, Montigaila, Laila.
Saulė teka 7:11, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, nedidelė krituliai, temperatūra dieną 32 l., naktį 20 l.



Milton Obote, Ugandos Liaudies kongreso partijos vadas, laimėjęs prezidento rinkimus. Jis pasakė, kad tvarka Ugandoje bus atstatyta, nors tektų panaudoti ir kariuomenės jėgas.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VEGETARIŠKO MAISTO NAUDINGUMAS

Tvarkingai maitinantis vegetariškas maistas apsaugo didelę naudą ir net apsaugo nuo kai kurių ligų.

Dabartinė mediciniška tiesa.

Tvarkingai suplanuotas vegetariškas maistas gali suteikti kūni visus reikalingas medžiagas geros mitybos palaikymui. Dar daugiau — tvarkingas vegetariškas maitinimasis gali apsaugoti žmogų nuo kai kurių ligų, įskaitant širdies kraujagyslių ligas, vėžį, nutukimą ir kaulų suminkštėjimą (osteoporozę). Taip tvirtina šio krašto mitybos reikalais besirūpinanti draugija (American Dietetic Association) savo leidžiamame žurnale šių metų liepos mėn. laidoje.

Žinoma, reikia kad vegetarinė dieta būtų specialiai pritaikyta sunkumams esančioms moterims, kūdikiams, vaikams ir žmonėms, turintiems ypatingas sveikatos neigoves.

Priešingai iki šiol kai kuriose spaudose paskelbtiems tvirtinimams apie vegetarinio maisto nepakankamumą, gerai suplanuotas vegetariškas maistas užtikrina žmogui gerą mitybą. Visai kitaip nutinka, kai blogai suplanuota, ar visai neplanuota vegetarinė dieta mėginama maitintis. Tais atvejais gali dėl dietos trūkumų gautis mitybiniai sutrikimai. Tokios vegetariškos dietos kiekvienas turime vengti.

Vegetariškas maistas dabar imama vis plačiau naudoti. Nėra įrodymų, kad griežtai vegetarinė dieta (strict vegetarian diet), pieniška vegetariška dieta (lacto-vegetarian diet) ar pieno-kiaušinių vegetariška dieta (lacto-ovo-vegetarian diet) suteiktų nesveikų pasekų bei mitybos trūkumų pas suaugusiuosius.

Iki šiol buvo žinoma, kad augalinis maistas dvejetainis menkesnės vertės yra už gyvulinį maistą: 1. Jis mažiau suvirškinamas ir 2. baltyminių dalių (amino rūgščių) turi mažiau — o jos yra labai svarbios gerai mitybai. Dabar suvokta, kad valgant labai mišrų maistą, apturima minėtų baltyminių dalių (amino rūgščių) pakankamas kiekis. Tik reikia maitintis daugiausia grūdais, žirniais, pupelėmis, sėklomis, riešutais ir daržovėmis, ypač tamsiai žalių lapų daržovėmis. Tada minėtų svarbių mitybinių baltyminių medžiagų (amino rūgščių — amino acids) kūnas apturės pakankamai reikiamame kiekyje ir privalomoje kombinacijoje.

Sunkume esančios ir kūdikius žindančios moteriškos gali apturėti visas maiste joms reikalingas mitybos medžiagas iš vegetariško ar pieno — kiaušinių vegetariško maisto. Tik jos pačios ir jų gydytojai turi kreipti dėmesį, kad tokia mityba būtų įvairi — gerai išbalansuota.

Kartais praeina papildyti vegetarišką maistą

Geležies ir fosfatų, o taip pat ir cinko gali būti trūkumas valgant vegetarišką maistą. Tuo atveju patariama minėtas medžiagas priderinti vaistų pavidale. Ypač gali nukentėti kūdikiai ir vaikai, jei maitinasi netvarkinga vegetarine dieta.

Vaikai labai greitai auga ir jie reikalauja tinkamo maisto tokiame augimui užtikrinti. Už tai reikia gerai suplanuoti vegetarinę dietą — tada ji bus tinkama kūdikių ir vaikų mitybai. Reikalui esant, galima suteikti papildomą maistą. Naudoti reikia neapdirbtus maisto gaminius (unprocessed).

Čia turi atminti visi iki šiol vegetarinio maisto besimaitinantieji ir kai kurių sveikatos sunkumų turintieji. Jie jokių bėdų neturi laikyti vegetarinę dietą kaip gydymą.

Augalinis (vegetariškas) maistas saugo žmogų nuo kai kurių ligų

Didėja mokslinės žinios apie augalinio (vegetariško) maisto pajėgumą apsaugoti žmogų nuo kai kurių ligų. Yra nustatyta, kad Californijoje gyvenantieji vegetarai ar pieno-kiaušinių vegetariško maisto prisiilaukiantieji miršta nuo širdies kraujagyslių ligų nuo 28 iki 50% mažiau negu bendrai visi kiti Californijoje gyvenantieji.

Nustatyta, kad kraujyje cholesterolio kiekis sumažėja, kai gyvulinis maistas esti pakeičiamas augaliniu (vegetarišku). Šitoks cholesterolio sumažėjimas esti pastebimas ne tik pas šiaip padidintą kraujyje riebumą turinčiuosius — dėl riebaus maisto taip savo kraujyje suriebinančius (secondary hyperlipidemia), bet ir pas prigimtą kraujo suriebinimą turinčius (familiar hyperlipidemia).

Yra tyrimų tvirtinančių, kad maistas turi įtakos vėžio atsiradimui. Tyrimai tęsiasi. Šiandien dar negalima tvirtinti, kad vegetariška dieta tikrai apsaugo žmogų nuo kai kurių vėžio rūšių.

Vegetarai esti plonesni sudėjimo žmonės

Amerikiečiai vegetarai daugiausia yra liesesni žmonės, palyginus su įvairių maistą valgančiais (omnivores). Tai nėra pačių žmonių atstata, kad valgant labai mišrų maistą, apturima minėtų baltyminių dalių (amino rūgščių) pakankamas kiekis. Tik reikia maitintis daugiausia grūdais, žirniais, pupelėmis, sėklomis, riešutais ir daržovėmis, ypač tamsiai žalių lapų daržovėmis. Tada minėtų svarbių mitybinių baltyminių medžiagų (amino rūgščių — amino acids) kūnas apturės pakankamai reikiamame kiekyje ir privalomoje kombinacijoje.

Daugelis dejuoja strėnų skausmais. Tai įvairių priežasčių negerovė. Vienok, kaulų minkštumas (osteoporozė) randamas pas vegetarus per pus mažesniu laipsniu palyginus su viską valgančiais (omnivores).

IŠVADA. Visame kame žmogus turi būti tvarkingas. Ypač valgio srityje reikia žmogui reikiamai tvarkytis. Visokie receptai dabar spaudose paduodami kiekvieną dieną. Visai be reikalo taip daroma — tik bėdis žmonių sveikatos sąskaiton varomas. Lietuviai reikia maitintis nuo seno įprastu — sveiku maistu.

Lietuvoje reikėjo daug fiziškai dirbti — visi lietuviai savo darbštumu stebuklingai greitai ir gerai atstatė peneluoze tūnantį kraštą. Reikėjo tenai riebiai maitintis. Ten su saule kėlėmės ir visą dieną prisėjo dirbti-krutėti. Čia tuoj ėmė mašina važiuoti už kelių blokų aspiirkimui. Čia praeina mažiau riebalų naudoti — tada nenutunkama. Tuomi apsi-saugoma nuo įvairių negalių, įskaitant cukraligę, pakeltą

kraujospūdį ir širdies kraujagyslių ligas, sukeliančias širdies atakas. Širdies atakos yra didžiausios žmogaus giltinės šiam krašte. Jų išvengimui turime dėti visas pastangas. Čia vegetarinis, gerai subalansuotas, įvairus maistas iš augalų, pieno gaminių ir kiaušinių baltymų gali gerai pasitarnauti.

Saugokimės netikrų pranašų. Jų atsiranda ir sveikatos srityje. Paperka tulus žinovus tabako fabrikantas — ir paskelbiami tyrimai būk tabakas nekenkia sveikatai, o yra malonumas — vyriškumas (nors iš tikrųjų jis vyrą impotentu tapti greitina — jo sėkla — sperma ima mažiau judėti ir skaičiumi mažėti). Ima dejuoti ir suklaidintais, kur dėsiai tabako augintojai, jei žmonės nerūkys. Tai suklaidintieji, nesiorientuojantieji ar su protu susipykusieji taip savo priešą sveikatos srityje draugu laiko.

Ne kitaip atsitinka ir gyvulinio maisto, ypač tokių riebalų naudojimo srityje. Čia irgi dejuojama, kur dėsimė gyvulinius riebalus, jei visi augaliniu maistu maitinsis. Taip ir atsiranda už žaliukus tvirtinančių, kad niekas neįrodė, jog augalinis maistas geriau saugo nuo širdies kraujagyslių ligų už gyvulinį. Tokiems yra niekis žmonių patirtis, kad augaliniu maistu besimaitinantieji žymiai mažiau serga širdies kraujagyslių ligomis. Tokia patirtis turįs gydytojas pacientui labai riebų kraują suliesina, vien augalinius riebalus vartojant. Tada nyksta turimi su širdimi susiję nusiskundimai.

Čia ir prieinama tiesa, kad gydytojas vaikas skiriasi nuo gydytojo vyro: pastarasis į kiekvieną mediciniską naują žiūrį kritiškai. Toks kiekvieną mediciniską tyrimą vertina iš visų pusių — papildyti jį sava patirtimi. Taip elgiantis apturima didžiausia nauda: pacientas augalų sveikata ir gydytojas labiau pasitenkina.

Kas liečia vegetarišką maistą (daugiausia augalinį, prie dujų dar pieno gaminių ir kiaušinių baltymų) reikia būtinai kreipti dėmesį į augalinių maisto mišinį. Tik tada bus apsaugota nuo ligų, apturimo per tokio maisto nepakankamumą.

Visose srityse yra keistulių. Jų netrukta ir vegetarinio maisto besimaitinančiųjų tarpe. Tokie yra mediciniškos „davatkos“. Jie patys save baigia savų asmenybės mokymu: užsispyrusiai laikymusi nesveiką dalyką — vienašalio maisto.

PASISKAITYTI. Journal of the American Dietetic Association, July 1980.



Sodybos pažmonyje seka programą Alfonsas Šidagis, dr. Ona Vaskevičiūtė, Marija Bosienė ir Anelė Kirvaitytė. Nuotr. Jono Kuprio

ALKOHOLIS KENKIA ŠIRDŽIAI

KLAUSIMAS. Prašau padėti išsprendi ginčą, kuris neramina mane. Vyras mėgsta išmesti ir tvirtina, kad alkoholis stiprina širdį — taip rašą gydytojai. Aš matau, kad manasis silpsta visokeriopai — ir tai per degtinę. Kaip man įtikinti vyrą, kad jis plonu ledu mėgina keliauti į savo anks-tyvą pradžią. Už talką dėkinga ne tik aš viena būsiai tamstai gydytojai.

ATSAKYMAS. Kiekvienas žmogus mėgina teisinti savus nusiteikimus, kurie veda prie kenksmingos žmogui veiklos. Taip yra ir su pamėgimu svai-galų. Besisvaigina ir jiems pataikauja gydytojai pataria neventi burnelės. Tiesa šioje srityje prieinama tik asme-nybe sutvirtėjusiajam. O ji yra štai kokia.

Loyola Universiteto gydy-tojas John Tobin yra specia-listas širdies ligų srityje. Jis tyrė alkoholio širdis ir su-sekė, kad net vienas stiklis pakenkia širdies raumeniui. Gi šio krašto širdies ligų žino-vams skirtas žurnalas (Am. Heart Journal, 99-16, 1980) skelbia dar karštą žinią, kad beveik pusė alkoholių turi padidintą — pastorintą kai-riojo skilvelio sienelę (hyper-trophy). Išmintingam to gana.



Gail, sesuo Julia Voicek atlieka dalį programos Sodybos pažmo-nyje. Nuotr. M. Nagio

nos savaitės, tris sūnus: kun. Joną, dr. Romą su žmona Da-lia Girėyte, — jų dukrytes — Re-natą 5 m. ir Venesą 3 metų, o taip pat dar nevedusį sūnų Vyta.

Vėlonės kūnas buvo pašar-votas Turner - Porter laidotu-vių namuose, kur labai gausiai buvo lankomas lietuvių ir ne-lietuvių. Kasdien buvo kalba-mas rožančius už vėlonės sie-lą. Palaidota gruodžio 1 d. iš Kankinių parapijos bažnyčios Šv. Jono Krikštytojo vardo lie-tuvių kapinėse Mississagoje.

Nuoširdi užuojauta a.a. Eugenijos šeimai ir visiems giminiams bei artimiesiems.

NEMINĖTI

Kam minėti, kas mieliausia, — Žodžiai vaizdą sudarkys. Nesukbėti, tai svarbiausia, — Laikas viską sutvarkys.

Dings iš lėto tas mirazas, Vakarų migloj paslęs. Likęs žiburėlis mažas Prieš vidurnaktį užges... Tolius

MONTREAL

— Vilija Malciūtė — Bu-lotienė gavo diplomą „magist-ro laipsnį kalbotyros (linguis-tics) McGill universitete ir certificate in education Con-cordia universitete.

Dėl įsigijimo magistro laips-nio buvo rašoma disertacija. Tema: „Pasikeitimai varto-senų lietuvių kalbos kilminin-ko linksnio“.

Vilija yra baigusi šeštadieni-nę lituanistinę mokyklą ir ke-lėtą metų joje mokytojavo.

Siuo metu dėsto anglų klb. prancūzų gimnazijoje (high school) aukštesnės klasės.

Šia proga Vilija dėkoja vi-siems, kurie prisidėjo prie jos darbo: pildydami anketas ir skolindami jai knygas, kurios lietė jos temą.

Be to, nuoširdžiai dėkoja tiems, kurie žodžiu ar raštu sutiko atsakyti į jos klausimus.

Montreal, 1980 m. lapkričio 25 d.

MOSŲ KOLONIJOSE

TORONTO, ONT.

— Toronto Lietuvių namuose lapkr. 23 d. buvo paminėta Lietuvos kariuomenės metinė sukaktis. Toronto Lietuvių Bendruomenės apyl. pirm. Ramūnė Jonaitienė atidarė minėjimą, pagerbdama šešis kūrėjus — savanorius priseg-dama gėles. Po vėliavų inėsi-mo pakvietė kun. Barnabą Mikalauską, OFM, sukalbėti invokaciją.

Žodį tarė KLB pirm. J. Simanavičius, pagrindinę kal-bą pasakė inž. J.V. Danys, sve-čias iš Otavos. Meninę prog-ramą atliko solistė S. Ziemelytė, akompanuojant muz. J. Govedui. Gražų mon-tažą atliko šeštadieninės Mai-ronio mokyklos mokiniai: L. Daukša, I. Balsytė, V. Čuplins-kaitė, R. Garbaliuskas, L. Ehlers ir G. Greičitinas.

Salė buvo pilnutėlė dalyvių. Iškilnė baigta Lietuvos him-nu. Pranešėja buvo Brigita Paliulytė.

koresp.

Mirė kunigo motina. Lapkričio 27 d., 8 val. ryte, To-ronte, staiga mirė Lietuvos Kankinių parapijos klebono kun. Jono Staškevičiaus mo-tina Eugenija Brokaitytė — Staškevičienė.

Tą rytą, kaip paprastai, ji ve-dė savo anūkę į vaikų darželį ir prie autobuso sustojimo vietos sukritė ir mirė. Ligoninėj kons-tatuotas gyslos trūkimas ir kraujo išsiliejimas (stroke).

Vėlonė buvo gimusi 1912 gruodžio 15 d. Potsviečio km., Žaliosios vlsč. Vilkaviškio apskr. 1934 ištekojo už Juozo Staškevičiaus ir sukūrė gražią ir pavyzdinę šeimą. Juozo Staškevičiaus šeimoje jo brolis buvo kunigas Jonas Staškevi-čius, miręs Sibire, o gyven-tami Kanadoj — Eugenija ir Juozas Staškevičiai išaugino ir išmokslo sūnų Joną, išleis-dami jį į kunigus.

Staigiai a.g. Eugenijos mirtis labai nuliūdino ir prislegė jos vyrą ir šeimos tėvą, dukterį Valentiną Baliūnienę su vyru Vincu ir jų dukrytę Kristutę 4 metų, jos broliuką vos vie-

JURGIS GLIAUDA

BAUSMĖ

Novelių rinkinys

Turinys: Garbės vartai, viena diena pensininkės Stankuvienės gyvenime. Vėlykinis triptikas: amžinoji verdėnė, prarastas džiaugsmas, Vėlykų kolūkis, bausmė, Kedro riešutėliai.

NIDOS knygų klubo leidinys 1980 m., 150 pusl. Kaina su per-siuntimu \$8.85. Illinoisaus gyv. dar pridėda 48 ct. valstijos mo-kešio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

NAUDINGĄ PATARIMĄ ĮGYVENDINK — SVEIKESNIS BŪSI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada, Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00	\$26.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos m. kešio.

Advokatų Draugija VALDEMARAS BYLAITIS IR VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Av
Tel. 563-0700
Valando: agal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepate, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir sešt. tik susitarus

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penkt. 10-4; seštadienį 10-3 val.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nėrvų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.
Tel. 372-5222, 236-6575

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠKEVIČIUS JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 6-7 — iš anksto susitarus.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 6-7 — iš anksto susitarus.

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 6-7 — iš anksto susitarus.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Seštadienį 10 iki 1 val.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 2-7 — iš anksto susitarus.

PAVOJAI IR PALAIMOS

Daugelis mūsų tikrąjį turbūt esame nustebe, kodėl estrados artisto John Lennono mirtis taip gaivalingai sujudino visą spaudą, televiziją ir mases žmonių. Lyg būtume netekę popiežiaus arba prezidento. O buvo nušautas tik moderniojo "rocko" dainius, tiesa, tragiška savo mirtimi palikęs net 235 milijonų dolerių turtą.

O kurioji gi būda įsiai tokį lobį įstengė susikrauti? Po šio klausimo paviršiumi glūdi įdomi apmąstymams medžiaga. John Lennonas tapo didžiu mult milijonierium ne plėšikaudamas, ne žemes konfiskavodamas, ne darbininkus išnaudodamas, net ir ne heroinu prekiaudamas, o tik koncertuodamas ir plokšteles įreiodamas (paskutiniuosius pranešimus, jo plokštelių iki šiol išparduota 200 milijonų su viršum egz.). Kitaip tariant, vien savo išskirtinai populiarus talentą dėka — talentą, kuris, šnekdamas į žmonių širdis, masiškai atvėrė jų pinigines. O atsivėrę tos pinigines visiškai laisvą jų savininkų noru, niekam nesigriežiant absoliučiai jokios prievartos.

Tai, John Lennono lobiai ir sėkmė — tik laisvo žmonių pasirinkimo laisvoje ūkio sistemoje išdava.

Laisvojo ūkio, arba kapitalizmo, priešai betgi mėgsta priekaištauti, kad tokiais atvejais čia lemia ne tikrieji žmonių norai, o tik didžiųjų reklamų firmų manipuliacijos. Tačiau jei būtų tik taip, tai kiekvienam trinkšmingai ambicingam kvailiui būtų atvėrę kelias į mult milijonierius. Tiesa, reklama gali šiek tiek pridėti arba atimti, bet ji paprastai nesugeba ko nors visiškai išnieko sukurti. Ne, reklaminis ūžesys, o sugebėjimas pataikyti į atitinkamas klausytojų "jautrias vietas" iškėlė tokias populiariosios kultūros herojus, kaip Elvis Presley, John Lennono su kitais "bytais", na, ir Luciano Pavarotti.

Be to, tuoj pat prisigretina ir antrasis priekaištas: būtent, kad kapitalizme dažnai iškyla estetinės ar moralinės mizėrijos, o tikrai vertingi talentai pasilieka varge ir užmarštyje. Šiame priekaište, deja, yra tiesa, tačiau jis nėra, kaip ložyniški pasakytume, ad rem. Nes juk laisvosios rinkos sistema niekada ir nepretendavo žmones ir dalykus sekti pagal kokius nors gilius este-

tinius ar moralinius kriterijus. Vienintelė kapitalizmo pretenzija — tai būti tokia ūkinių resursų paskirstymo sistema, kuri remtųsi žmogaus laisve, jo laisvą pasirinkimą galimybe ir tikrove.

Šioje sistemoje būsi "sėkmingas" tiek, kiek sugebėsi patenkinti kitų poreikius. Jeigu tavęs, t.y., tavo patarnavimų ar kūrybos vaisių, mažai kas prašo, būsi vargo pelė; jeigu neatsiginsi klientų, būsi turtingas. Tačiau tavo pasiūlos moralinės ar estetinės vertės kapitalizmas neįvertina. Tai ne jo funkcija. Moralės ir estetikos klausimai vertiau paliekami ten, kur laisvojo sistemoje jie turėtų būti palikti: mokyklai, Bažnyčiai, spaudai, kultūrinei organizacijai, šeimai, paskiram asmeniui. Jų pareiga auklėti ar auklėtis, kurti ir propaguoti gero bei gražaus gyvenimo normas. Kiek ši pareiga atliekama, tiek ir žmonių sprendimai kapitalistinėje rinkoje bus moraliskai ir estetiškai vertingi, o kiek ji neatliekama, tiek ir tie sprendimai bus "neišauklėti", "nekučtingi" ar net nedorovingi.

Kapitalizmas teisėtai vadinamas "ekonominė demokratija" dėl to, kad jame dominuoja pasivilos — paklausos dėsnio spontaniškai koordinuojami pačių žmonių polinkiai bei poreikiai. Nėra čia vietos komisarų ar partijos kultūriniam diktatui kurios nors "humanistinės" ideologijos vardu. Laisvoje rinkoje betarpiškai išsireiškia pati plačioji liaudis, nežinanti, kokia "netobula" dar ji bebūtų. Demokratiškas kapitalizmas yra ir tuo, kad jame nėra diskriminacijos prieš mažumas skonių. Jeigu devyni pirkejai pageidauja John Lennono plokštelių, o dešimtas — Lionės Juodytės, visi yra patenkiami — tiek dauguma, tiek ir mažuma. (Šia prasme nuo kapitalizmo atsilieka politinė demokratija, nes jei tik šėsi piliečiai pageidauja kandidato X, o keturi kandidato Y, tai pirmieji gauna viską, o antrieji — nieko.)

Kapitalizmas tad ir yra tik ūkinės laisvės įsikūnijimas. O religinių bei kultūrinių institucijų paskirstas yra dvasiški žmogų formuoti taip, kad jis šia laisve naudotųsi turinčiai bei prasmingai.

M. Drunga

MADRIDO ĮVAIRENYBĖS

JUOZAS PRUNSKIS

Madridas visada įdomus, kaip judrus, stilingų pastatų miestas. Dar įdomesnis jis tarptautinės konferencijos metu, kai čia dang suvažiuosiu žmonių ne vien iš įvairių kraštų, bet ir iš įvairių kontinentų.

Ukrainiečiai surengė pirmąjį emigravimui iš pirmųjų Castellana viešbučių kvietiniams diplomatom ir kitiems svečiams. Sutikau čia pagarsėjusį kovotoją prieš sovietų priespaudą — generolą Petro Grigorenko. Spausdamas jam ranką pasidžiaugiau:

— Jūs toks ryžtingas kovotojas prieš maskvinę prievar-tą...

— Reikia gi kam nors imtis tos kovos, atsiliepė jis.

— Jūs buvotė kalėjimuose, psichiatrinėje ligoninėje. Ar nesutikote ten lietuvių?

— Kaipgi ne. Pažinau pabaltiečius. Jie geri kovotojai, o ypač lietuviai. Lietuvių su ukrainiečiais daugiausia politinių kalinių tarpe. Potnoje ypatingo režimo lagery, kur sunkiausiose sąlygose buvo uždaryti 32 politiniai kaliniai, iš 32 buvo — 24 ukrainiečiai, 4 lietuviai ir tik 4 kiti.

— Ir Jūs sutiktumėte kviečiamas vykti su paskaita pas lietuvius.

— Kodėl gi ne.

Manydamas, kad dėl atsargumo jis gali slėpti savo būstinę paklausiau:

— Ar būtų galima laikrašty skelbti Jūsų būstinę?

— Nesibaiminu. Galima skelbti: 4330 48 St., Apt. 4F, Long Island, New York, N.Y. 11104. Tel.: (212) 784-3676.

Nežinau, kaip susekusi apie mano buvimą Madride, susisiekt laikraštiniškai Barbara Truchan, dirbanti lenkų laikrašty "Polish Daily News", Detroit. Ji šalininkė lietuvių ir lenkų bendrų pastangų prieš okupantus rusus. Keistai ir įdomiai skambėjo jos vienas posakis: — Žinote, kad geriausiai lenkai yra tie, kurie kilę iš Lietuvos...

Ukrainiečių priėmimo buvo ne tik nuostabių vaizdų, bet jį jauna solistė linksmino svečius ir skambėjo ukrainietiška daina. Norėdama daugiau laimėti įtakingų delegacijų narius, ji pirmą dainą dedikavo JAV delegacijos pirm. Gr. Bell, antrą — Kanados delegatams.

Madridą atvykusi ir veikli vokiečių grupė, kovojanti dėl žmogaus teisių Rytų Vokietijoje. Įspūdingas jų sudarytas žemėlapis su gulagais R. Vokietijoje. Kitas, giliai širdį pagaujančis leidinys — vaizdais iliustruoti aprašymai, kas nu-

tinka prie Berlyno sienos. Daug kruvinių nuotaukų — aukos besiverčiančių į laisvę.

Vieną laisvesnį rytą šokau į autobusą ir nulečiau kelias dešimt kilometrų už Madrido į buvusią karalių rezidenciją, kur po pergalės gyveno ir mirė Franco. Kokie puošnūs sodai — parkai! Rūmai išpuošti nuostabiais gobalenais, kurie sukurti siuvinėjimo būdu — aiškino gidas. Šimtmečių senumo laikrodžiai tiksliai teberodo laiką. Švyti žirandėliai, nuostabaus meno tapyti paveikslai lubose. Franco būta pamaldaus. Namuose koplyčia, miegamajame relikvijs, religiniai paveikslai. Čia jo pilies ranka testamentas, kuriame išpažįta viską daręs iš meilės tėvynei Ispanijai.

Begriždamas autobusu, pastebėjau iškabą — Dabarties meno muziejus. Išsokau, nors greitomis perbėgti. Muziejus prie universiteto. Jau lauke gausu moderniškųjų skulptūrų. Viduje — visiškai priešingas vaizdas kaip klasikinio meno muziejuje del Prado. Vienur modernus stilius, kitur abstraktas, bet visur švyti talentas. Ispanai buvo svarūs mene ne vien seniau, bet ir dabar. Tarp pirmųjų esą M. Blanchard, J. Gonzalez, P. Picasso, Salv. Doli, Solana, Dias, J. Nonelli, B. Palencia, Ortega Munoz, Delgado, ir kt., o tarp skulptorių: P. Gargallo, M. Bueno, P. Serrano, tarp abstraktistų: A. Tapies, Canogar, Millares, Childea, Oteiza ir k. Įdomu, kad daugeliu dailininkų čia skirta speciali pertvaramis atskirta salikė.

Patrauklus ir patį Madridą miesto esąs Sorella muziejus. Iš tikrųjų, tai rūmai, kuriuose gyveno ir kūrė Valencijoje gimęs dail. Joaquín Sorolla (1863-1923). Jam mirus, našlė viską dovanavo tautai, kad būtų muziejus, kietas su romėniško išplanavimo plotais, su pilioriais ir statulomis, o viduje nuostabi gausybė kūrinių, kad reikia stebėtis, kaip vienas žmogus galėjo sukurti tiek daug, tiek spalvingai ir įvairiai.

Gausi knygomis Nacionalinė biblioteka. Tik liūdna, kad apie Lietuvą tik šešetas knygų, iš kurių trejetas komunistinė propaganda iš okupuotos Lietuvos, o iš kitokių: Mauclo "Sous le ciel pale de Lithuanie" ir Ocmanskio apie Vilniaus vyskupiją. Ryškūs reikalas mūsų kultūrininkams pasispausti.

Labai įdomus Madrido kultūros centras Kolumbo aikštė. Dominuoja aukštai ant pilioriaus iškelta Kolumbo statula. Salės lyg po žemėmis. Viršų parkas su skulptūromis ir takais pasivaikščioti. Laiptais leidamasis į kultūros centrą stebiesi tuo ypatingu fonu — labai plačia, lygia nuolatinio krioklio plona srove bėga — "nuo stogo" vanduo, sudarydamas lyg sieną nuo bulvarų pusės. Rūmų frontas skirtas akmenyje iškaltam Marijos barejetui ir atžmėjimui linijų, kuriomis plaukė Kolumbo laivai atradimų kelionėse.

Madride netrūksta nė gatvės sienų "meno" — grafiti. Jeigu tas Amerikoje reikiškiai šlykštybėmis ir blyvzgomis, čia priešinga — patriotiniai ženklai ar posakiai, šūkiai prieš komunizmą. Yra plakatų, prašančių melstis už teroristų aukas. Daug kur plakate nupiešta graži mergitė, su šūkiu: "Aš atradau" ir paaiškinimu: "Ir tu gali atrasti naują gyvenimą Kristuje".

Madridą gatvės labai judrios. Daugybė mažų automobilių. Lekia kaip pašėlę, bet katastrofos nemačiau. Vairuotojai įgudę, bet karšti. Mūsų autobusas pralėkė, vos neužklūvęs automobilių. Jo šoferis tiek įtūžo, kad pralenkė autobusą, staigiai sustojo priešais gatvę, atseit — trenk į užpakalio, tu būsi kaltas. Mūsų autobuso šoferis su burbuliavo, bet aplenkęs važiojo toliau. Iš automobilio spirgutus atidars duris ruožo, žiūrėdamas į mūsų šoferį, o kita ranka laikydamas vairą važiojo.

Žmonės gatvėje mandagūs. Paklausus kelio, ne tik pasako, bet ir paveda ilgus varnas.

Vieną dieną, pridengęs akis ranka nuo saulės dairiausi, kur čia bankas pinigams iškeisti. Priėjęs ispanas, paklausė — ko ieškau ir nurodė.

Pirkiniai nepigūs, bet žmonės gana švariai apsirengę, drisčių nematyti.



Irako kariai Irane

IŠ KELEIVIO UŽRAŠŲ

Ispaniškos kultūros charakteris

Karinė vadovybė Argentinoje svarsto ir sprendžia visus klausimus, neišskiriant ekonominių. Ekonominis reikalas svarsto ne tik vyriausia chunta, bet ir trijų karinių pajėgų štabai atskirai, o paskui savo sprendimus suderina. Atrodo, kad karinė vadovybė sąmoningai taip kreipia ekonominę politiką, kad krašte neatsirastų savaimingas stiprus kapitalas.

Priešingai yra JAV-ėse, kur kapitalas valdo ne tik visą ekonominį gyvenimą, bet ir įtaigauja politiką. Susitelkęs kapitalas nebūtinai sveikiai veikia ekonominį gyvenimą. JAV-ėse jis išstumia iš ekonominės veiklos mažus prekybininkus ir pramonininkus.

Skirtumą tarp JAV ir Argentinos galima būtų aptarti tuo, kad čia kapitalas stengiasi užvaldyti politiką (nuo ko politika ginasi), o Argentinoje politinį gyvenimą valdo kariuomenė. Atrodo, kad karinė vadovybė supranta, kad jos itaikai atsiras pavojus, jei čia susidarytų stiprus, nuo valdžios nepriklausomas kapitalas. Šalia komunistinių valstybių, Argentina yra pirmoji, kur valstybinis kapitalizmas sudaro didesnę ekonominio gyvenimo pusę. Turint tai prieš akis, galima suprasti, kad kurias Argentinos ekonomijos gyvenimo keistenybes, pvz., silpną pramonę ir prekybą. Galbūt tokiu būdu ji apsaugos mažą ir vidutinį prekybininką ir pramonininką. Tačiau gyvenimo standarto kilimui šitokia ekonominė politika nėra palanki.

Karinė vadovybė Argentinoje vaidina tvarkdario vaidmenį. Visi kiti yra tarnautojai. Tvarkytojas niekada, be rodo, negali būti toks geras, kad jam negalima būtų padaryti priekaištų. Jis paprastai visų pirma gerai aprūpina save. Taip kariniai sluoksniai Argentinoje sudaro turtingos visuomenės viršūnę. Antra vertus, visuomenė nėra įmanoma be tvarkytojo. Vienokia ar kitokia forma jo reikia. Taip pat visuomenė yra neįmanoma be tarnavimo dvasios. Vienas šio tarpkario filosofas, prancūzas jėzuitas visus visuomeninius pasidalinimus suveda į tarnavimą ir tvarkančio kategorijas. Demokratinis sąjūdis savo formulavimuose yra linkęs apsieiti be šios padalos.

Tai matant, ateina galvon Becketo drama „Waiting for

Godot“, kurioje autorius sprendžia pono ir tarno problemą. Tačiau į tą problemą jis žiūri greičiau tik iš neigiamos pusės. Galbūt kad šį jo žvilgsnį susiaurino kapitalistinė galvosena. Šioje dramoje ponas ir tarnas, vienas prie kito pririšti, tąsosi ir laukia kažko, kas jų problemą išspręstų. Nepaisant savo ironiško pobūdžio, ši drama iškelia prieš mūsų akis užmirštą ir apleistą tarnavimo ir vadovavimo santykį žmonių visuomenėje.

Angliška ir prancūziška demokratija baigia iš savo gyvenimo sampratos prarasti vadovavimo ir tarnavimo realybę. Susitelkę vien į žmonių lygybės sampratą, jie nepakankamai atkreipia dėmesį į tai, kad visuomenė neišsilaiko be vadovavimo ir tarnavimo vaidmens. Ispaniškoje kultūroje tuo tarpu tvarkymo idėja visuomeniniame gyvenime ne tik nėra praradusi savo reikšmės, bet, iškilus visuomeninėms krizėms, ji įstengia paimti vadovavimą į savo rankas. Žinoma, vadovavimas gali būti blogas ir beveik neįmanoma tikėtis, kad jis visada galėtų būti geras visais atžvilgiais. Tokia yra žmogiško gyvenimo realybė.

Kalbant apie Argentiną, reikia pasakyti, kad tai yra kraštas, kuris neturėjo nei Pirmojo, nei Antrojo pasaulinio karo patirties. Niekas čia nėra sukretingas. Viskas čia ramu, kartais net nuobodu. Taip atrodo, stebint bent mažo miestelio gyvenimą. Tai nepalyginasi pvz. su lietuviškos visuomenės labai turtinga patirtimi. Tačiau patirtis tai ne tas pats, kas laimė ir išgyvenimas. Galbūt Argentinos žmogus laimės — bent šeimyninės laimės ir išgyvenimo, krikščioniškai suprasto — turi daugiau.

Šeimos sąmonė Argentinoje, atrodo, yra stipresnė. Ten ne kartą, bent mažame miestelyje, gali matyti tėvą, grįžusį iš darbo, einantį su trim 3-4 metų vaikais gatvę pasivaikščioti. Arba jis su vaiku pavakare eina į krautuvę apsipirkti. Kitas tėvas, išsirengęs pasijodinėti kaimo keliu, turi prieš save ant arklio pasisodinęs savo mažametį sūnų.

Gal kai kuriems atrodys, kad šie įspūdžiai nėra tokie reikšmingi, kad sudarytų ispanišką kultūros charakteristiką. Tačiau šių žodžių autorius sutiko savo pažūros patiesinimą ir iš kitos pusės. Tai atsitiko Kolumbijoje.

(Nukelta į 4 psl.)

CHRYSLER UŽDARO DU FABRIKUS

Chrysler automobilių gaminto bendrovė paskelbė uždarysianti du naujuosius „K-car“ (maži, priekiniai ratais varomi automobiliai) fabrikus: vieną Detroit, o kitą Newark, Delaware valstijoje. Uždarymą Kaledū atostogoms įvyks daugiau, kaip savaitę anksčiau negu numatyta. Bendrovės atstovai paaiškino fabrikų uždarymą kaip bandymą sumažinti jau pagamintų, bet dar neparduotų automobilių išteklius. Fabrikuose dirba maždaug 10,000 darbininkų.

Pasak bendrovės atstovų nuolat kylantys palūkanų koeficientai yra turėję neigiamos įtakos automobilių rinkai, įskaitant ir jų naujai gamina-moms mašinoms, kurios turėjo būti negaliojančios bendrovės išgyvenamoms.

Tuo tarpu federalinės valdžios pareigūnai ragina Chrysler pareigūnus pasvarstyti galimybes susijungti su kita automobilių gaminto bendrove. Anot kai kurių pramonės stebėtojų, tai yra vienintelė galimybė bendrovės ilgalaikiui išlikimui.

TILTAS

V. ŪSELIENĖ

O Kristina ėjo pamažu šlapiu šaligatviu. Prieš ją buvo nutįsusi ilga purvina gatvė. Prie nešvankių namų kai kur sukratos šiuikšni dėžės kėlė netvarkos ir kartų žiaurus, „miestiško“ skurdo vaizdą. Retkarčiais praeidavo vienas kitas žmogus. Kartais garsiai besišneka jaunuoliai, įtraukę giliai galvas į pastatytas apikakles ir sukisę nuo šalčio rankas į siaurų kelnų kišenės, beveik pėgtę prabėgdavo pro šalį. Prašlūbavo sukumpusi senė, nešdama sunkų kažkokį skarmalų maišą. Pora kartų, Kristinai einant pro šalį, atsivėrė smulkės durys ir, sugaudus Rock and Roll muzikos garsus, išstūpino keli girti apiplėšę vyrai, priversdami ją nuokiti nuo šaligatvio į gatvės purvą.

Iš kažkur atekrido šalto stipraus vėjo banga. Pradėjo vėl lyti ir kartu snigti. Šaligatvis darėsi kaskart vis slidesnis. Kristina ėjo pirmyn, nieko nematydama ir nepastebėdama. Jos aukštom kulnim bateliai buvo kiauurai permirkę, bet ji nejautė šalčio, surakinusio jos kojas. Rankose ji spaudė, pati to nesuvokdama, savo vakarinį bliz-

gančių žvynų rankinuką. Instinktyviai ji užskleidė savo ploną paltelį, kuris nė kiek neapsaugojo jos nei nuo šalčio, nei nuo lietaus. Jos smulkus kūnas drebo, lyg drugio krečiamas. Tačiau ji, stipriai sukandusi dantis ir nuleidusi galvą, ėjo prieš vėją pirmyn. Jos ausyse dar vis skambėjo Kestučio žiaurūs žodžiai, ypač jo balsas — toks šaltas ir nepažįstamas... Ar tai jos Kestutis taip kalbėjo, ar jis užtrenkė automobilio duris, kirste atkirsdamas ją nuo savęs, nuo meilės, nuo paties gyvenimo...

Pravažiudamas pro šalį automobilis aptakė ją purvais, priversdamas kiek prasi-blaivyti. Kristina apsidairė. Nesąmoningai ji buvo pasukusi namų link, vadinasi, tilto pusėn. Prieš ją gatvė kilo aukštyu ir dangaus fone švietė tilto žiburiai ir jo sunki masė buvo užgulusi horizontą. Atrodė, jog toliau nebebuvo nieko — buvo tik ta milžiniška tvirtovė, atsirėmusi debesyse ir paskendusį žiburius nusagstytojų migloj. Automobiliai, lyg maži vaikų žaisleliai, skubiai ir begarsiai skrido jo paviršiumi, nes čia jau visus garsus dengė ir slopinio vėjo ūžimas.

Kristina buvo priversta sustoti žiaurus vėjo smūgio sulaikyta. Tiltas grėsmingai perkirto jos kelią. Jo milžiniškas dydis taikstėsi užgrūti ją, prislėgti sutraukti ją... Gal ji turėtų grįžti atgal? Bet kur? Vėl ta pačia gatve? Kas jos laukė sugrįžus? Tik skausmas ir neviltis! O tiltas tęsė lyg lemtis — grėsminga ir kartu viliojanti...

Tiltas tarsi buvo atitrukęs, išskirtas iš ap-linkos, atskirtas nuo gyvenimo, pakibęs tuš-tumoj. Jo didžiulė masė galėjo iščiulpti, išvi-lioti, sunaikinti viską... Kristinai atrodė, jog užtekė į jai po jo skliautais, ir staiga ji atitruks nuo gyvenimo, nuo baisios dabarties. Tiltas priims ją, suglaus savo milžiniškais sparnais, paslėps savyje ir... ir viskas bus baigta. Ji staiga girdi brolio balsą: „Jis toks aukštas, jei šoki, esi negyvas dar vandens nepasiekęs“. — Taip, kada jis tai pasakė? Ar važiuojant į ten? Ar tai buvo šiandien? Ar nevykojo tai prieš metų metus. Kiek laiko praėjo?... O kiek dabar laiko? Gal jau vidu-naktis? Kas dabar vyksta salėje? Šoka. Juo-kiasi... Ar kas gali juoktis šiuo momentu? — O Kristina girdi juoką. Kestutis. — „O, mano, Kristute, kiek tu turi visokių baimių! Aš taip myliu tave. Mudu esame, kaip viena siela ir vienas kūnas dabar. Ar tu nesu-pranti. Aš esu tavo vyras, o tu esi mano žmona Dievo akyse. Niekas, niekas negalės mudviejų atskirti... Ir vėl ji girdi tylų juoką...“

Kristina tvirtai pasuka tilto link. Būt čia labai slaidu. Nuo vandens pučia kaip ledas šaltas vėjas. Visas tilto paviršius apledėjęs. Vėjas purto ją, stumia atgal ir pagriebęs svaiddi į šalį. Šiaip taip pasiekusi turėklus, ji tvirtai įsikabina. Paeiti pirmyn beveik neįmanoma. Vėjas priploja ją prie turėklų ir laiko prispaudęs. Ji bando įsikabinti tvirčiau ir netikėtai paleidžia savo rankinuką. Dar suspėja pamatyti, kaip vėjas ji kurį

laiką spaudžia prie tilto pakraščio, o paskui pastvėręs, lyg mažą baltą popieriaus sku-telį, sviedžia į kelio vidurį, neša, mēto, rita kaip kokį žaislelį.

Bet ties ta vieta, kur dabar Kristina stovi, dar nėra upės, tik aukšti nusklemti kran-tai. Ji turi dar kaip nors pasistumti pirmyn. Ji vėl bando eiti: pamažu, atsargiai, lai-kydamas, turėklų nugarbūsiom rankom, žingsnis po žingsnio...

Dargis sėdėjo per visą programą kaip ant žarijų. Nė vienas iš jo vaikų nepasirodė net per pertrauką. „Palauk, atsiims namie“, — galvojo pats sau, retkarčiais piktai žvilg-čiodamas į žmoną. O ji sėdėjo rami, susi-kaupusi, tarsi visiškai paskendusį tame, kas vyko scenoje. Kai jis neiškęs paklausė pa-siūbždomis: „Kur vaikai?“, — ji tyliai atsakė: „Atsiras, nesirūpink“, — ir toliau sekė, kas vyko scenoje. Dargis mėgo Rainių šetą, bet šiandien ji viskas erzino. Jis pyktelėjo net ant Rainio, kad šis per pertrauką, nusitempė jį į barą. Tik, metęs žvilgsnį į salės galą, jis pastebėjo Algio „kuoda“, kaip Milda labai tinkamai apibūdino jo šukuoseną. „Na, bent tas vaikiojas yra viduri. O Milda turbūt bal-kone“, — galvojo jis, sėdėdamas prie bufeto ir puse ausies klausydamasis Rainio.

(Bus daugiau)



Eglė Rukstelytė dainuoja

Mūsų kolonijose St. Petersburg, Fla.

LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

Jau kelinti metai išeina Floridos Amerikos Lietuvių klubo biuletenis — mėnesinis Lietuvių žinios, kurias šįmet redaguoja M. Krasauskas, Aldona Krulikiene, Justinas Liaukus, dr. Irena Mačionienė ir Stasys Vaškys. Šis keturių puslapių leidinys informuoja ne tik vietinius, bet ir toliau gyvenančius lietuvius apie tai, kas vyksta ir vyksta garsiajame St. Petersburg, Floridoje. Laimingesni tie, kurie gali ne tik pasiskaityti, bet ir dalyvauti įdomi ir surengtuose koncertuose, minėjimuose, Lietuvių klubo valdybos rinkimuose.

Vėta čia atvykti nuolatiniams apsigyvenimui ne atitiktų nuo lietuviško gyvenimo, bet visa širdimi pulsoti su juo...

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas įvyko lapkričio 20 d. Koncelebracinės pamaldos už žuvusius karius, partizanus ir šaulius atnašavo kunigai Gailiūsis, Gasūnas, Stašys ir Butkus, kuris taip pat pasakė pamokslą. Pamaldų metu giedojo moterų "Dainos" vienetas. Vargo navo ir solo giedojimo muziką A. Mateika. Romo Kalantos vardo šaulių kuopa ir Palangos vardo jūrų šaulių kuopa, Lietuvos Vyčiai dalyvavo pamaldose su savo

IS KELEIVIO UŽRAŠŲ

(Atkelta iš 3 pusl.)

Ten svetingųjų Didžiulių namuose buvo susirinkusi Bogotos lietuviška šviesuomenė. Besidalinanti įvairiomis pažiūromis lietuviškais ir tarptautiniais klausimais, buvo užkliudyta ir šeimų problema. Buvo prisiminta įvairių tarptautinių lietuvių suvažiavimai, kaip šokių šventė ir kiti pobūviai, kuriuose dalyvavo ir Pietų Amerikos jaunimas. Buvo pastebėta, kad tokiuose susitikimuose jaunimas iš Pietų Amerikos kraštų natūraliai telkiasi savo tarpe ir kad su JAV jaunimu neužsimezga joks geras ryšys. Namų šeiminkė ta proga padarė bendresnio pobūdžio pastabą, kad JAV kultūrai trūksta šeimos dvasios. Šių žodžių autoriui tai buvo iš kitos pusės patvirtinimas tų įspūdžių, kuriuos jis buvo susidūręs Argentinoje. Didžiulienė, kuri, atrodo, pakankamai pažįstanti šeimoms gyvenimą tiek Pietų, tiek Šiaurės Amerikoje, buvo nuomonės, kad hipių sąjūdį ir jaunimo palinkimas į narkotikų vartojimą yra kaip tik šeimos dvasios trūkumo padarinys.

Kito panašaus pasiskalbėjimo proga, kuris buvo suorganizuotas kun. M. Tamošiūno iniciatyva kitame Kolumbijos mieste, Medelline, buvo iškelta labai konkretų ir grubių reikių — tarpautinių lietuvių jaunimo suvažiavimų JAV-ese. Bet viešai jumiėti nebūtų tiksliu.

Ta aplinkybė, kad lietuviška visuomenė yra įsikūrusi ne tik JAV-ese, bet ir ispaniškoje kultūroje, prisideda prie lietuviškos visuomenės dorinio ir kultūrinio praturtinimo. Ne viskas visur yra bloga ir ne viskas visur yra gera.

V. Bgd.

veiliavomis.

Minėjimą klubo salėje pravedė R. Kalantos vardo šaulių kuopos pirm. Antanas Gudonis. Dr. K. Bobelis, tik grįžęs iš Madrido konferencijos, nuoširdžiai išpasakojė tenkščius įvykius. Šaulių me daliais apdovanoti: Irena Račins kienė, Antanas Grabauskas, Jonas Kalpokas, E. Mikalauskienė ir P. Pocius. Meninę programos dalį atliko "Dainos" vienetas.

K. Keblikienė

JAV LB FLORIDOS APYKARDOS SUVAŽIAVIMAS

JAV LB Floridos Apykardos su važiavimas įvyko lapkričio mėn. 12 d. Suvažiavimui vadovavo apygardos pirm. Kazimieras Gimžauskas. Kalbėjo JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Vytautas Izbičkas ir JAV LB tarybos narė Angelė Karnienė. Taip pat buvo įvairūs veiklos pranešimai.

ST. PETERSBURG LB APYLINKES SUSIRINKIMAS

St. Petersburgo LB apylinkės susirinkimas lietuvių sodybų steigimo reikalu įvyko lapkričio mėn. 12 d. klubo salėje. Dalyvavo apie 200 žmonių. Susirinkimą atidarė apylinkės pirm. M. Krasauskas. Tarybos narė A. Karnienė pasiūlydė tokiu gausiu dalyvių skaičiumi ir supažindinti su atvykusiu JAV LB socialinių reikalų tarybos pirm. dr. A. Butkum, kuris sodybų steigimo reikalu davė tolimesnius paaiškinimus. Esą pirmiausia reikėtų užpildyti anketas ir surinkti žinias, kiek atsirastų žmonių, besidominčių šiomis sodybomis. Sodyboms steigti federacinė valdžia duosianti pagalbą. Tam reikalui yra paskirta gan didelės pinigų sumos.

Vladas Šakalys, kviečiamas St. Petersburgo Alto skyriaus, lankysis mūsų kolonijoje apie gruodžio mėnesio vidurį. Gruodžio mėn. 18 d. Lietuvių klubo salėje jis padarys įdomų pranešimą iš savo pergyvenimų ir Lietuvos kancijų po okupacinių komunistų niu jungu.

St. Petersburg, Fla.

EGLES RUKSTELYTĖS — SANDSTROM REČITALIS

Šis solistės — soprano Eglės Rukstelytės — Sandstrom rečitalis, surengtas ALT St. Petersburgo skyriaus Lietuvių klubo salėje lapkričio 12 d., buvo dviguba staigmena. Mums dar nespėjus iš paveluotai gaunamos spaudos sužinoti apie jos puikų pasirodymą Chicagoje, Universiteto koncertų salėje, ji atvyko su rečitaliu pas mus, atveždama jį kaip dovaną Lietuvių klubo nariams ir jo svečiams (be honoraro, be kelionės išlaidų padengimo). Antra staigmena buvo žinia, kad ji yra ir dailininkė, priklausanti Amerikos Lietuvių dailininkų sąjungai ir Amerikos dailininkų draugijai.

Eglė yra gimusi nepriklausomoje Lietuvoje. Bolševikams okupuojant Lietuvą, eidama penktus metus su tėvais pasitraukė į Vokietiją, iš ten vyko į Australiją, iš jos — į JAV, Los Angeles, Californiją ir, pagaliau atvyko į Chicago, kurioje ji ir dabar gyvena.

Rečitalis susidėjo iš keturių dalių. Pirmąją dalį pradėjo su J. B. Weckerlin oranzuotomis trimis 18 šimtmės dainomis — Par un matin, Bergere Legere, Jeunes Filletes, Schuberto — An die Musik ir Mendelsso — Gruss.

Antroje dalyje atliko Paisiello — Nel cor più non mi sento, Gior-

dani — Caro mio ben, Pergolesi — Se tu m'ami, se sospiri ir Scarlatti — Rugiadose, odorose.

Trečiojo rečitalio dalin jėjo Mozarto — Le Nozze di Figaro, Porgi, amor, lualche ristoro, Puccini — Tosca, Visi d'arte ir Puccini — Gianni Schicchi, O mio bambino caro.

Ketvirtoji ir baigminė dalis buvo paskirta lietuvių kompozitoriams. Čia jėjo V. Jakubėno — Plaukia antelė, B. Budriūno — Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, J. Gruodžio — Agonėlės ir St. Šimkaus — Kur bakūžė samant. Auditorijai be pertraukos plovant, solistė virš programos išpildė A. Kačanausko — Vai gražu, gražu ir St. Šimkaus — Oi greičiau, greičiau. Rojaliu palydėjo žinomas muzikas Marvin Tietheara. Po rečitalio visų buvo viena ir tol lydi nuomonė dėl kultūringos

laikysenos bei sukauptos dvasios, kūrinius atliekant.

Būdami dėkingi Eglei Rukstelytei — Sundstrom už rečitalį, galim nuoširdžiai palinkėti jai geriausios kloties ir gražiausios sekmes meno pasaulyje.

Brockton, Mass.

LIETUVISKOS KRIKSTYNOS

Lapkričio 30 d. popietėje, šv. Kazimiero lietuvių parap. bažnyčioje kleb. kun. P. Šakalys su teikė krikšto sakramentą Sigitai Onai Janulaitytei naujuoju krikšto apeigynu, įjungdamas į krikšto apeigas visus apeigose dalyvavusius. Gražios ir prasmingos krikšto sakramento naujosios apeigos. Sigitai Ona yra ketvirtoji Rymantės ir Erdvilio Janulaičių dukrytė.

E. R.

Kristaus gimimo ir Naujųjų 1981 metų proga nuoširdžiai sveikiname Lietuvių Fronto bičiulius, jų šeimas ir visus lietuvius.

Dangaus palaima, džiaugsmas, laimė ir viltis telydi Jūs visus.

Prisimindami prieš keturiasdešimt metų įvykusį Lietuvos tautos sukilimą, jo giliąją prasmę ir pagerbdami jo aukas, ryžimės dar stipriai dirbti dėl Tėvynės laisvės ir Tautos išvysenės ateities.

Lietuvių Fronto Bičiulių Centro Valdyba

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
IR
COSMOS TRAVEL BUREAU, INC.
488 Madison Avenue, New York, N.Y. 10022

sveikina visus savo klientus
SU SVENTEMIS
IR
NAUJAIS METAIS
ir linki visiems viso geriausio.

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ!
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linki
LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBE

Lithuanian National Cemetery, 8201 S. Kean Ave., Justice, IL 60458—Tel. (312) 458-0638.

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania
(A REPORT FOR 1978)

This report edited by Dr. Thomas REMELIKIS and Bronius NAINYS

The Lithuanian American Community
708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038

Šis leidinys apima 1978 metus, didesnio formato — 200 pusl. Tai sukaupta pagrindinio spaudos dokumentinė medžiaga, kuri atskleidžia šiuoju okupacinį vaizdą. Kaina su persiuntimu \$5.85. Illinois gyventojai dar pridėda 24 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 WEST 63rd STREET
Tel. 436-7878 ar 839-5868

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Drądiniai — Valdymas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
6539 S. Kedzie Av. — 778-2238

MISCELLANEOUS

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDAI
Surinko Vladas Vijelka
"Nors tebūdamas tik istorijos mėgėjas, ašmausi šios vaizdų knygos sudarymo, tikėdamas, kad turėčiau geresnę sąlygą ją išleisti, negu kiti" — taip rašo knygos įvadą Vladas Vijelka.
Knyga didelio formato, 548 pusl. Išleido Tėviškė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDINE SANTRAUKA
Sudarė
VILJUS L. DUNDZILA
Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įspėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilijus Dundzilai.
Šis leidinys pritaikytas mūsų maziems, pagal amerikiečių leidyklių metodus.
Kaina su persiuntimu \$1.60
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Kelias į altoriaus garbę
J. VAISNORA, MIC
Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.
Kaina su persiuntimu \$1.00.
Gaunama DRAUGE.

NUMIZMATIKA
Jonas K. Karys
Žodynas, raštai 340 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI
Jonas K. Karys
Ostrublis, Ostmarkė, Aukrišas, Litas. Istorija ir Numizmatika (su 160 pav.) 255 pusl. Spausdino Tėvų Pranciškonų spaustuve. Kaina su persiuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7150
Talp pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠVIETIMAI, pildomi PILIETYS PRASYMAI ir kitokie blankai.

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą gali kalbėti lietuviškai palikit pavarę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDAI
Surinko Vladas Vijelka
"Nors tebūdamas tik istorijos mėgėjas, ašmausi šios vaizdų knygos sudarymo, tikėdamas, kad turėčiau geresnę sąlygą ją išleisti, negu kiti" — taip rašo knygos įvadą Vladas Vijelka.
Knyga didelio formato, 548 pusl. Išleido Tėviškė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDINE SANTRAUKA
Sudarė
VILJUS L. DUNDZILA
Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įspėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilijus Dundzilai.
Šis leidinys pritaikytas mūsų maziems, pagal amerikiečių leidyklių metodus.
Kaina su persiuntimu \$1.60
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

LIETUVOS ISTORIJOS VAIZDINE SANTRAUKA
Sudarė
VILJUS L. DUNDZILA
Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įspėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilijus Dundzilai.
Šis leidinys pritaikytas mūsų maziems, pagal amerikiečių leidyklių metodus.
Kaina su persiuntimu \$1.60
Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY
Must type 60 WPM. Speedwriting or shorthand. Good Salary. Apply in Person. Ask for Janet.
MIDWEST CAN COMPANY
9301 King St., Franklin Park, Ill.

RECEPTIONIST
Small downtown business is looking for a receptionist to answer all telephone calls and do light typing and filing. Hours 8:30 to 5 Mon. through Friday. Salary depending on experience.
See KATHY BALIONAS
100 N. Dearborn Street (12th Floor)
Chicago, Ill. Tel. 346-4305

DANCE

NAUJI AUTOMOBILIAI
Gali padėti įsigyti naują automobilį (visų firmų) tiesiog perkant iš Detroit. Sutaupysit nuo \$700.00 ir daugiau, negu kad pirkumėt pas Chicago dylerius.

VACYS
Tel. 312-436-9667
arba po 7 v. v. 769-6259
P.S. Jei neatsiliepia vienu laiku — skambinkite vėliau.

ISIGYKITE DABAR

DAUGYBE LIETUVOS MIESTŲ
LIU aprašoma dr. J. Vaisnoros, MIC knygoje:
"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"
Knyga yra tik teologinė, ji dėl jo mūsų vietoviu aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti tiek lietuviams, tiek lietuviškosios Lietuvos istorija ar viešoms. Knyga didelio formato, 440 pusl. — kaina \$3.00. Galima ją įsigyti "Drauge".

SEKSPYRO SONETAI
I lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyrnolia, Goethė, Šlierė, Dantė ir kiti klasikų vertėjas. Su Sekspyro atvaizdu, autografu, išsamia įžangine studija ir sonetų paaiškinimais. 176 pusl. Kietas drožtas viršelis.
Kaina \$3.00. Gaunama "DRAUGE".

RYTŲ LIETUVA
Istorinių bei etnografinių studijų rinkinys
STUDIA LITUANICA IV
Suredavo
ALGRIDAS M. BUDRECKIS
Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga 1980. Spausdino M. Morkūno spaustuve. Didelio formato, 628 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$18.25. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tikrai ir visų lietuvių atstovams turėti gražias vizitines kortelės.
Kreipkitės į "Draugą" administraciją visais panašiais reikalais.
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

MOSŲ KOLO NIJOSE

Palm Beach, Fla.

NAUJŲJŲ METŲ
SUTIKIMAS

Palm Beach LB apylinkės valdybos ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas įvyks gruodžio 31 d. Prasidės 9 val. vak. puikioje St. Paul of the Cross katalikų parapijos salėje, Singer Island, apie 3 mylios į pietus nuo Juno Beach. Bus patiekiami šalta ir karšta karnė, šampanas ir kiti gėrimai. Šokiama groso puikus orkestras. Apylinkės valdyba maloniai prašo visus lietuvius tiek vietinius tiek iš svečių — atostogautojus dalyvauti išlydint senuosius ir sutinkant naujuosius metus. Svarbu iš anksto žinoti dalyvių skaičių, todėl maloniai prašome apie dalyvavimą pranešti iki gruodžio 27 d. bet kuriam valdybos nariui. Dabartinis metu valdybą sudaro: pirm. Irena Manomaitienė, vicepirm. Povilas Mikšys, dr. Kotryna Gimnotienė, Antanas Ščiuka, Julija Staškūnaitė, sek. Alfonsas Pilipavičius, išd. Linas Staškūnas. Telefonu darant rezervacijas prašom kreiptis į I. Manomaitienę telefonu 626 — 6071. arba į A. Pilipavičių 626 — 0128.

P. Mikšys

Hartford, Conn.

LAIMINGA IŠEITIS
MISROJ SEIMOJ

Susirūpinę lietuvių išlaikymu Išeivijoje pagrįstai sielojamės tolydžio augančių tautinių mišrių šeimų skaičiumi. Dauguma jų, dėl šventos ramybės šeimoje, nutausta gyvenamo krašto kalbai, papročiams ir kultūrai. Pasitaiko jų tarpe ir pašididžiųjų išimčių. Viena tokių yra Hartforde gyvenančio Vytauto ir Teresės Petravičių šeima.

Ištekėjusi už Vytauto, filipinietė, neseniai gavusi filosofijos daktaro laipsnį, Teresė pamėgo lietuvių kalbą ir žmones; tačiau, besitaikydama prie mūsų papročių lygiai gerbia ir išlaiko savuosius.

Jaunieji Petravičiai priklauso švč. Trejybės parapijos bažnyčiai. Vytautas yra Lietuvos klubo išilinku, priklauso Ramovės organizacijai. Abu lankosi lietuviškose pamaldose, renginiuose.

Vytautas yra tvirtai tautiškai susipratęs lietuvis, o jo žmona stengiasi išmokyti lietuviškai — daug žodžių bei trumpus sakinius aiškiai ir taisyklingai pasako. Apsilankę jų namuose svečiai vaišinami jaunosios Petravičienės puikiai pagamintais lietuviškais patiekalais.

Vytautas ir Teresė yra pavyzdys, kad būdami tolerantiški, gerbdami sutoktinio kalbą ir tautybę, galime sukurti laimingą, kad ir tautiniai mišrią šeimą.

Lietuvos atsiminimai

★

Radijo Valanda jau 33 metus tarauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams! Kaa žetadienį nuo 4 iki 5 val. piet is WEVD Stoties New York 1220 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS

234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07066
TEL. — 753-0025 (201)

ALEKSANDRAS PAKALNISKIS

PLUNGĖ

Plungės miestas, Žydai, Turgas, Šventadienis, Prelatas Povilas Pukys ir kiti aprašymai.

Spaudė Morkūno spaustuė 1980, 142 pusl. Kaina su persiuntimu \$5.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Miami, Florida

KARIUOMENES ATKŪRIMO
MINEJIMAS

Pietrytinio Atlanto pakraščio Aušros šaulių kuopa Lietuvos kariuomenės atkūrimo 62-sios su kakties minėjimą suruošė lapkričio 22 d. Sweden House, šiaurinėje Fort-Lauderdale dalyje. Minėjimo ruošimu rūpinasi šauliai, gyvenant Pompano Beach, Miami apylinkė. Ruošimo darbams vadovavo savanoris — kūrėjas dr. Kaz. Pautienius, sąjungos centro valdybos ir šios kuopos vicepirm. Minėjimas pradėtas su Amerikos himnu, kurio giedojimui vadovavo dr. V. Norvaišienė ir Petro nelė Vitkienė. Apibūdines kariuomenės reikšmę atstatant Lietuvos nepriklausomybę, pakvietė paskaitai buv. Lietuvos generalinio štabo ats. kapitonas Juozas Šukį. Prelegentas kalbėjo apie garbingus kariuomenės žygius iš XIII-o amžiaus kovas ir vėliau iš nepriklausomybės atkūrimo laikų. Paprašęs dalyvių atsistoti ir ilgesne su sikaupimo minute pagerbti visus už Lietuvos laisvę kritusius karius, prelegentas skaitė prasmingas maldos žodžius, o užsklandai pakartojo laisvės varpe įrašytus žodžius — "tas laisvės nevertas, kas negina jos". Dr. K. Pautienius pakvėjojus prelegentui už įdomias mintis, dalyviai išreiškė įvertinimą gausiu plojimu.

Kuopos vicepirm. kultūriniam reikalams Kunigunda Kodatienė paskaitė savo kūrybos jautrų eilėraščių mūsų narsiams kariams — kovotojams pagerbti.

Aušros kuopos pirm. Mykolas Vitkus trumpai paminėjęs mūsų kariuomenės reikšmę nepriklausomybės atstatant, padėkojo prelegentui J. Šukiui, programos išpildytojams ir visiems gausiai susirinkusiems svečiams ir šauliams, o dr. K. Pautienius dar paminėjo dalyvaujančius mirusiųjų karininkų šeimų narius: Skučienę su dukterim Sidzikauskiene, O.

Luturmoziene, svečius dr. Vyt. ir dr. Aldoną Taurus, kurie tik trumpam laikui, daktarų konvencijon atvykę, surado laiko atvykti į šį minėjimą.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Po minėjimo vykdant nedidelę kuopos loteriją, kuopos reikalams į laimėtojų eiles įsirikavo dr. V. Tauras, B. Sidzikauskiene, A. Satienė. Po to visi dalyviai vaišinos vietinio restorano pietumis ir ilgai šnekučiavosi.

BALFO RINKLIAVA

Per aštuonerius metus Miami Balfio skyrius suruošdavo Kūčias, ir iš už vakarienių surinktų aukų padarydavo nemažą pelno, nes pasiaukojusios šeiminkės Kūčių vakarienes valgius pagamindavo be jokio atlyginimo. Visas gautas pelnas eidavo tik Balfio šalpos reikalams. Šiais metais susidarė tokios šalpos, kad Balfas Kūčių ruošti nebegalėjo, o šalpos reikalingumas visame pasaulyje ir už geležinės uždangos išblaškytiems lietuviams nemažėja, todėl Balfio vietinis skyrius plačioj Miami apylinkėj vykdo pinigine rinkliavą. Mes patys, kurie esame buvę sunkesnėse gyvenimo sąlygose ir atsiminė, kad bet kokia gauta auka suteikdavo mums nemažą džiaugsmo, turėtu me dabar būti duosnesni. Aukais renka nenuilsdami Balfio darbininkai O. ir P. Silai, Kunig. Koda tienė ir kt.

MOSŲ MIRUSIEJI

Donazas Brauklys, gyvenęs Bay Harbours Island, Fla, 71 m. amžiaus, žinomas gėlininkas, mirė lapkričio 7 d. Palaidotas lapkričio 10 d. iš Šventos Seimos katalikų bažnyčios South Park kapinėse, N. Miami Beach, Fla. Liko liudinti žmona Olga.

104 metų amžiaus sulaukusi Celina Mošinskienė, gyvenusi ir globojama sūnaus inž. Vytauto ir marčios Danutės šeimoje, Pampana Beach, Fla, mirė gruodžio 1 d. Palaidota gruodžio 4 d. su katalikiškomis apeigomis. Krp.

LAIŠKAI DRAUGUI

SVENČIŲ PROGA PASIŪSKI-
ME SVEIKINIMUS KALINIAMS

Lietuviai siuntinėja Kalėdų ir kitomis progomis sveikinimus beveik nepažįstamiems, dažnai tik su vienu įrašytu žodžiu.

Bandykime pradžiuginti lietuviškomis kortelėmis su ranka įrašytomis lietuviškais linkėjimais ne pažįstamiems broliams ir sesėms, lietuviams suimtiems okupuotoje Lietuvoje.

Tai narsūs mūsų tautiečiai, kan kinami, kartais nuodijami šamo ne ir protą atimančiais vaistais. Jei atrodytų per daug tokiems nelaimingiesiems pasiųsti siuntinėlių ar kokią dovanėlę, tai ne-

būtų per daug oro paštu paleisti padėsinančiai parašytą laiškėlį ar kortelę.

Galimas dalykas jie tokiems geradariams neatsakys, nes kaliniams per mėnesį leidžiama parašyti tik po vieną laiškėlį. Su prantama, tuos laiškėlius jie nori parašyti savo paties artimiausiems. Neturėtų būti svarbu, gausime iš jų atsakymus, ar ne. Svarbu, kad okupantai žinos, jog tie kaliniai turi užsienyje draugų, žinios apie tokius kalinius gali pasisklisti pasaulyje, ir to rusai neno ri. Iš užsienio laiškus ar siuntinėlius gaunantieji, noromis ar nenoromis, kiek daugiau gerbiame sargybinių.

Algirdas Gustaitis

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS



MILDA LESNIAUSKIENĖ

BROŽAITYTĖ

Mirė 1979 m. gruodžio mėn. 16 dieną ir palaidota gruodžio mėn. 19 dieną.

Daug kentėjusiai tesuteikia gailestingas Dievas amžiną ramybę.

Šv. Mišios už jos sielą bus atšaušamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje gruodžio mėn. 20 d. 9:30 val. ryto.

Draugai ir artimieji prašomi prisiminti velionę savo maldose.

Nulūdę VYRAS, VAIKAI IR JŲ ŠEIMOS

A. + A.

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, velionies žmonai, vyr. skautininkei ONAI SILIŪNIENEI, dukrai NIJOLEI GRINIENEI, sūnui DONATUI ir jų šeimoms ir kitiems giminėms reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

VITALIJA IR ALVYDAS VASAIČIAI
ALĖ IR ADOLFAS RUIBIAI

A. + A. ANTANUI LINGIUI

mirus, žmonai Aleksandrai, vaikams ir jų šeimoms ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

L.B. MELROSE PARKO APYLINKĖ

A. + A. ELENAI FRANCKEVIČIENEI

mirus, dukteriai p. Barsketienei ir anūkams Ofelijai, Daivai ir Aldžiui reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

REINIAI

A. + A. MARCIJONA SAMOLIS

Gyveno Orland Park, Illinois, anksčiau gyv. Chicago, Ill., Brighton Parko apyl.

Mirė gruod. 14 d., 1980, 11:30 val. ryto, sulaukus 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Telšių apskrityje. Amerikoje išgyveno 67 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Alfonso, marti Nancy, dukterė Irene Ditchman, žentas John, 8 anūkai Antoinette ir Dennis Samolis ir Joan, Colette, John ir Donald Ditchman, 3 proanūkai, brolio dukterė Jadvija Tamasevičienė su vyru Joseph, sesers sūna Bruno ir Victor Smilgiai, Lietuvoje brolis Stanislovas Neimavičius su šeima, ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Vellonė buvo motina a.s. Lorraine. Priklause Trečtininkų dr.-jai, T. Jėzuitų rėmėjų, T. Pranciškonų rėmėjų draugijoms, ir amžina narė T. Marijonų ir Šv. Kazimiero seserų rėmėjų dr.-jų.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, 4 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 18 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalt. Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę Sūnus, dukterė, marti, žentas, anūkai ir proanūkai. Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnas, Tel. 737-1213.

DRAUGAS, antradienis, 1980 m. gruodžio mėn. 16 d.

5



PETRAS KĖŽELIS

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė gruodžio mėn. 13 d., 1980 m., sulaukęs 72 metų amžiaus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Bronislava (Satkauskaitė), sūnus Algimantas, marti Alė, 2 anūkai Žibutė ir Robertas, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Laidotuvės privačios.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus,

Telefonas — 476-2345.

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių, Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. Virginia 7-6672

Tel. Rēpublic 7-1213

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVIKLIS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškių religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę" — tai kaip rašo autorius knygos įvade.

Leidinyje gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių Išeivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuė. Spausdino MORKŪNO spaustuė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$21.50. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

APLINK MUS

× **Prel. Jonas Kučingis**, Los Angeles, Calif., Sv. Kazimiero parapijos klebonas, visą laiką buvo ir yra "Draugo" didelis rėmėjas. Sekančių metų balandžio 5 d. jo parapijos salėje ruošiamas "Draugo" romano premijos įteikimo iškilmės, ir jis to parengimo yra globėjas. Sveikindamas visus dienraščio darbuotojus, jis atsiuntė spaudai paremti 100 dol. Už tokį prieilankumą mielamam Prelatui nuoširdžiai dėkojame.

× **Andrew M. Greeley** (kuni-gas), NORC (National Opinion Center) direktorius, laisše Ri-mantui Dirvoniui dėkoja, kad jam buvo duota proga kalbėti lietuviams. Jis sako, kad labiau-siai iš visų etninių grupių jam patinka lietuviai ir kad noris toliau su lietuviais palaikyti glaudžius ryšius.

× **16 metų mirties lageriuose ir tremtyje** — tokio pavadinimu leidžiama knyga, parašyta Jono Kreivėno, 1974 m. atsiradusio laisvajam pasauly. Knyga lei-džia komitetas ir prašo leidimą piniginiui paremti. Komiteto adresas: 6824 S. Talman, Chica-go, Ill. 60629.

× **Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopas nariai**, vadovaujami pirm. Da-rius Polikajio, labai aktyviai talkina Chicagos ateitininkų kūčių-vakarienes rengime. Kaip žinia, ateitininkų kūčių rengia-mos gruodžio 19 d., penktadienį, 7 val. vak., Jaunimo centre.

× **Aleksandras Radžys**, gyv. Baltimorėje, Md., sveikina Drau-go redakciją ir visą personalą Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga, linki visiems džiaugs-mo ir Dievo palaimos. Kartu atsiuntė 25 dol. auką. Širdin-gai dėkojame.

× **Antanas Balčytis**, Chica-go, Ill., mums rašo: "Vietoj siuntinėjimo sveikinimo kortelė-lų šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga, siunčiu auką lietuviškai spaudai "Draugui — paremti". Nuosirdus ačiū už gražią pa-ramą.

× **Nida Delikatesų**, 2617 W. 71 St. Kūčių ir Kalėdų stalui paruošė įvairių rūšių silkės, žu-vis, mišrainės, roliadus ir kt. Įvairūs tortai ir taip pat įsų švenčių stalo papuošimui eg-lutės ir baravykai. Kalėdų šven-tės krautuvė bus atidaryta ir sekmadienį, gruod. 21 d. nuo 10 v. r. iki 5 v. v. ir pirmad. nuo 8 v. r. iki 7 v. v., antrad. iki 8 v. v., o Kūčių d. nuo 8 v. r. iki 5 v. v. Tel. — 476-7675. (sk.)

× **Elena Juciavičienė** sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir linki laimin-gų Naujųjų Metų. (sv.)

× **Jonas ir Ursulė (Lipienė)** Balskai sveikina savo draugus, gimines ir pažįstamus švenčių proga ir linki sėkmingų Naujų Metų. Vietoj kortelių aukoja VI. Sakeliiui per Balfą ir siun-čia jam geriausius linkėjimus. (sv.)

× **Avalon Galerijose** dovanų pasirinkimas didelis — Impor-tuoto kristalo, aukso ir gintaro papuošalų, Lladro, Dresden, Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių ir daug, daug kt. Taip pat ir paveikslų. Antradieniais pensininkams duodama 10% nuolaida. Savininkai **Dalė ir Ro-mas Daukšai** kviečia atsilankyti — rasite dovanų Kalėdoms ir kitoms progoms. Adr. 4243 Archer Ave. (arti Sacramento Ave.), Chicago. Tel. 247-6969. Atidara šokiadieniais nuo 10 v. r. iki 9 val. vak., o prieš pat Ka-lėdas, gruodžio 22 ir 23 d. bus atidara iki vidurnakčio, Kūčių dieną iki 5 val. vak. (sk.)

× "Amerikos balso" radijas iš Washingtono perdavė į oku-puotąją Lietuvą radijo bangomis savo atstovo Chicagoje Ro-mo Sakadolskio prarastą pasi-kalbėjimą su "Lietuvos būžny-čių" knygų autorium Bronium Kvikliu. Radijo klausytojai bu-vo supažindinti su kę neseniai iš spaudos išėjusiu "Tėsių vys-kupijos" tomu ir su ruošos dar-bais išleisti knygas apie kitas penkias Lietuvos vyskupijas.

× **Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų Kalėdų eglutė** bus šeš-tadienį, gruodžio 20 d., 11 val. ryto McKay mokyklos salėje. Programą atliks pradinės ir aukštesniosios mokyklos moki-niai. Po programos atvažiuos Kalėdų senelis. Tėveliai ir vi-suomenė maloniai kviečiami dalyvauti. Po Kalėdų atostogų pamokos prasidės sausio 10 d. įprasta tvarka.

× **Marija Mataitis**, iš Chica-gos, prarastė "Draugo" prenu-meratą ir pridėjo 38 dol. auką savo spaudos stiprinimui. Mie-liai rėmėjai tariame širdingą ačiū.

× **V. Bagdanavičius**, Lemont, Ill., sveikina draugus ir pažįsta-mus šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujų Metų. Kartu atsiuntė 15 dol. "Draugui" au-ką. Nuosirdus ačiū.

× **Adelė Navickienė**, iš Flori-dos, sveikina savo gimines ir draugus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais 1981 metais, linki visiems geros sveikatos ir nuo-taikingai sutikti ir praleisti šventes. Taip pat sveikina visą "Draugo" štabą ir toliau nepa-ilstamai dirbti lietuviškos baruo-sės. Dėkojame už sveikinimus ir auką.

× **Stasė ir Steponas Visčiai**, iš Chicagos, atsiuntė 11 dol. auką. J. Markvaldas, Cicero, — 7 dol. ir Lionė Mathews, Elm-hurst, N. Y. — 6 dol. Visiems nuosirdus ačiū.

× **Po 5 dol. atsiuntė už kalė-dines korteles:** Ida Valnerienė, Liudvika Koppas, Liuda Vili-nas, Olimpia Kiesylis, Ona Rin-kus, J. Vaičiulis, Granė Oza-lienė, Jonas Plekaitis, Wil-liam Adams, B. Tomkus, Vin-cas Ruseckas, S. Levanienė, Po-vilas Vaičekauskas, Sophie Sta-nulis, Jadvyga Liutkevičius, L. Grumalaitis, K. Jokša, Fredas Paliokas, W. Kamantauskas, Jo-nas Balnionis, Jonė ir Jonas Vazneliai, Emily Gudgalis, Vita ir Vytautas Girdvainiai, Dalė Murray, Petras Simanaukas ir S. Nedas. Visiems didelis ačiū.

× **Jūsų Kūčių stalui:** Farši-ruotos (įdarytos) lydekos, kep-tos stintos, rolmopsai, ir kiti žu-vis ir silkės patiekalai, vinigre-tai, grybų auselės. Turime ir tortų, napoleonų, gaguolių ir babkų. Pas mus rasite įvairų pasirinkimą roledų (paukštie-nos, kiaulienos, veršienos). Mūsų gamintas šviežias lietuviškas dešras, kugelių, grybus ir daug kitų neįsivardintų patiekalų. Ma-loniai prašome užsisakyti iš anks-to tel. 476-4622, Venta Deli, 2419 W. 69 St., atidara kasdien 9-7 v. v. (sk.)

× **Parduodami moteriški rudi minko kailiniai** ir plytos spalvos paltais su nutrijos pamušalu, beveik nauji, 12-14 dydžio, žema kaina. Skambint nuo 5 iki 9 v. v. tel. 776-6379. (sk.)

× **Lithuanian Heritage katalo-gas** — geriausias ir gausia-usis dovanų šaltinis giminiųs, bičiuliams, bendradarbiams lie-tuviams ir amerikiečiams. Patog-us ir greitas užsakymų prista-tymas tiesiai į namus. Rink-damiesi iš šio katalogo, parem-site tolimesnius lietuviško švie-timo ir lietuvių propagavimą užmojus. Spalvotas, 72 psl. ka-talogas su daugybe naudingos informacijos, gaunamas už 2 dol. išlaidoms padengti iš: Baltic Associates, P. O. Box 8248, Bos-ton, MA. 02114. Telefonu tel-raukitės 617-269-4455. (sk.)

× **Cicero Namų savininkų klubas** sveikina visus "Draugo" darbuotojus, linki linksmų Ka-lėdų švenčių, o svarbiausia, kad ateinančiuose Metuose nepri-trūktų ištvermės ir jėgų skleisti ir toliau tą brangų lietuvišką žodį svetimojo šaly. Ačiū už sveikinimus ir 25 dol. auką.

× **Julija ir Juozas Navakai**, Omaha, Neb., Kalėdų švenčių proga siunčia sveikinimus ir ge-riausius linkėjimus "Draugo" redaktoriams, pažįstamiems ir visiems Omahos lietuviams. Vietoj kalėdinių kortelių skiria "Draugui" auką.



Simo Kudirkos šuolio į laisvę minėjimas XI. 23 New York, Kultūros židiny. Kalba rašyt. V. Volertas. Suruošė LFB NY sambūris.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DR. T. REMEIKIO KNYGOS SUTIKTUVĖS

JAV LB iniciatyva ir visoke-riopa pagalba, su Lituanistikos instituto kaip leidėjo etikete, iš-leistas stambus, kruopščiai pa-ruoštas dr. Tomo Remeikio po-litinio mokslo profesorius vei-kalas "Opposition to Soviet Rule in Lithuania". Šio veikalo sutik-tuvės buvo šeštadienį, gruodžio 13 Jaunimo centre. Publikos bu-vo labai daug — perpildyta Ciurlionio galerija.

Vakaronę pradėjo inž. Bronius Nainys. Jo pirmininkavimo JAV LB metu ir buvo susitarta tokį veikalą paruošti. Pirmuola kal-bėti pakvietė iš Philadelphiaus atvykusį JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininką inž. Algimantą Gečį. Gečys trumpai, aiškiai papasakojo šios studijos atsiradimo aplinkybes ir būsimą jos reikšmę Lietuvos bylos rei-kalu.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo dr. Benediktas Mačiuka, Con-necticut universiteto istorijos pro-fesorius. Po ilgesnės įžangos pre-legendas Remeikio veikalą pasvė-rė istoriko akimis. Su kai kuriom-is autoriaus tezėmis kalbėtojas nenorėjo sutikti. Stalino laikais, tuoj po karo, apie rezistenciją Lietuvoje negalėjo būti kalbos. Buvo tai partizaninių karų lai-kai, taip ir tikti anuos kruvinus laikus vertinti. Pasipriešinimas buvo kitoks, nepanašus į vėlesnį. Galimas dalykas, kad anu gink-luoto pasipriešinimo metu doku-mentų trūksta arba jie sunkiai pasiekiami, todėl ir autorius jais mažai rėmėsi. Nepaminėta nei

× **Lietuvos gen. konsulas Ani-oetas Simutis** ir p. Simutienė sveikina su šventėmis draugus, artimuosius ir visus geros va-lios tautiečius. Visiems linki malonių šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Tegų 1981 me-tai būna laimingi Jūsų asme-niniam gyvenime ir teatneša šviesesnių laisvės vilčių mūsų broliams pavergetoje Tėvynėje. Vietoj šventinių kortelių gen. konsulas skiria auką laikraš-čiui. Už auką nuoširdžiai dė-kojame.

× **Už kalėdines korteles** at-siuntė po 10 dol. su linkėjimais: Msgr. Vytautas Balčūnas, Thompson, Conn., Marytė Utz, Evergreen Park, Ill., A. Skridu-lis, Cicero, Ill., A. Jasus, Co-lumbus, Oh., Edmundas ir Rita Kaspuciai, Farmington Hills, Mich., Juozas Tamašauskas, Los Angeles, Cal., Henrikas ir Adelė Bajaliai taip pat iš Los Angeles. Visiems tariame nuo-sirdų ačiū.

× **Už kalėdines korteles** at-siuntė po 10 dol. su linkėjimais: Msgr. Vytautas Balčūnas, Thompson, Conn., Marytė Utz, Evergreen Park, Ill., A. Skridu-lis, Cicero, Ill., A. Jasus, Co-lumbus, Oh., Edmundas ir Rita Kaspuciai, Farmington Hills, Mich., Juozas Tamašauskas, Los Angeles, Cal., Henrikas ir Adelė Bajaliai taip pat iš Los Angeles. Visiems tariame nuo-sirdų ačiū.

× **Už kalėdines korteles** at-siuntė po 10 dol. su linkėjimais: Msgr. Vytautas Balčūnas, Thompson, Conn., Marytė Utz, Evergreen Park, Ill., A. Skridu-lis, Cicero, Ill., A. Jasus, Co-lumbus, Oh., Edmundas ir Rita Kaspuciai, Farmington Hills, Mich., Juozas Tamašauskas, Los Angeles, Cal., Henrikas ir Adelė Bajaliai taip pat iš Los Angeles. Visiems tariame nuo-sirdų ačiū.

vokiečių žvalgybos 1944-1945 metų veikla. Taip pat neišryš-kinta, kiek patys lietuviai (stri-bai) artimai bendradarbiavo su okupaciniais daliniais prieš par-tizanus.

Pradedant 1952, nusizūrėjus į rusų inteligentų pradėtą disiden-tų veiklą, panašiai prasidėjo ju-dėjimas ir Lietuvoje. Veikla pa-lengvėjo modernios technologi-jos dėka, nors ta pati technolo-gija padeda ir sovietų saugumui. Konstitucinių principų ribose re-zistencinį judėjimą buvo galima išvystyti daug laisviau nei Stali-no laikais.

Toliau dr. Mačiuka paleitė vei-kale minimą ūkinę rezistenciją, kuri turi tendencijos vesti į au-tarkiją. Lietuvos sąlygomis tokia ūkinė autarkija vargiai galima, kai Lietuva nesiremia jokia pra-monine žaliava. Iš viso 20-am amžiuje mažose tautose tai ne-manimoma įvesti. Kad Lietuvoje išplėsta sunkioji pramonė, tai gal nieko blogo. Visur pasauly sunkiosios pramonės darbininkai geriau atlyginami nei lengvosios, ir tai kraštui išeina į naudą. Problema tik ta, kad čia lie-tuviai su ja kovoja kiek gali.

Suprantama, kad masinės pra-monės gaminiai turi būti ekspor-tuojami. Jeigu tu pačių gaminių trūksta pačioje Lietuvoje, tai dėl labai blogos organizacijos. Pra-monė 80 proc. darbo jėgos yra lietuviai. Gerai, kad pramonė nesukoncentruota tik didžioose Lietuvos miestuose, bet išskirsty-ta periferijoje. Tai išsprendžia darbo jėgos klausimą, mažiau jos reikia gauti iš kitų sovietų res-publikų.

Institucinis pasipriešinimas okupantui Lietuvoje yra dides-nis nei mes manome. Vietiniai gyventojai geriau žino, kurie pa-reigūnai daugiau rūpinasi lietu-viškais reikalais nei mes čia, ir nuo jų vertinimo turime susilai-kyti, tam dar neatėjo metas. Rei-kia suprasti gyvenimo realiją.

Dokumentų vertimai ir angli-kalba, vertintojo žodžiais, yra tikslūs. Gal tik nukentėjo citatų sutrumpinimai, to aiškiai nepa-žymėjus. Dokumentinė knygos dalis pati vertingiausia.

Dr. Mačiuka pripažino, kad veikalas daugiau poleminių po-būdžio, atsakymas į sovietų iš-kraipymus ir melagingus teigi-mus. Knyga yra pavykęs bandy-mas įvesti į pasaulinę pasiprieši-mo sovietų imperializmui litera-tūrą. Darbas atliktas rūpestin-gai su profesionaliniu pasiruoši-mu ir sąžiningumu.

Buvo ir paklausimų. Jiems at-sakymas dr. Mačiuka paaiški-

no, kad ok. Lietuvoje žydų aukš-tose vietose yra proporcingai 3 ar 4 kartus daugiau negu lietu-vių. Kiek anksčiau šis santykis buvo dar didesnis lietuvių ne-naudai. Antisemitizmas Lietuvo-jė, kaip ir sovietijoje, didėja. Kul-tūrinė rezistencija yra didelė. Ir Lietuvoje, ir visoje Sovietijoje iš-istkinimo tikrų komunistų labai mažai, dauguma jų "ridikėliai", raudoni tik iš viršaus. Taip juos ir reikia vertinti. Ar buvo pra-minga ginkluota kova ir parti-zanų pralietas kraujas? Gal ir ne-buvo vilčių laimėti karo prieš so-vietų galybę, bet daugumai ne-buvo kito pasirinkimo, kai buvo paneigiamos visos žmogiskos vertybės, o be to, buvo ir klai-dingai suprasti Vakarų pažadai, jog padėtis pasikeis. Juk buvo ir išorinių priežasčių karui prasidė-ti, pvz. Berlyno oro tilto metu ir vėliau buvo tikėtasi padėties laikinumu.

Sekė autorius žodis. Dr. T. Remeikis su pastabom sutiko ir kaip buvo žadėta, paskaitė pa-skaitą apie rezistenciją kitose So-vietijos respublikose. Paskaita bu-vo gerai paruošta, analizė lei-do geriau pažinti atskirų pa-vergtų tautų pasipriešinimo in-tensyvumą. Tik šiuo atveju ar ne geriau būtų buvę ją suruošti ko-kia kita proga, bet neįjungti su knygos supažindinimu. Visa va-karonė be jokios pertraukėlės tę-sėsi beveik tris valandas, klausy-tojus, ypač kurie buvo priversti stovėti, gerokai išvargino. Jokie renginiai, kad ir labai įdomūs, neturėtų tęstis daugiau kaip po-rą valandų.

Dr. Remeikio paskaitos mintis perduosime vėliau.

G.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— A. a. Ona Bilerienė — Kisi-elutė po ilgos ir sunkios ligos gruodžio 14 d. rytą mirė ligoninėje, New York. Velionė mokėsi Jurbarko ir Kaune, vė-liau dirbo ligoninėse kaip gai-leslingoji sesuo. Buvo sukurusi šeimą su a. a. Leonu Bileriu (mirusiu prieš daugiau kaip pusantį metų), iš Vokietijos atvyko į JAV 1949 m. ir visą laiką dirbo ir gyveno Brooklyno rajone. Nulūdimo liko du sū-nūs — Kęstutis su žmona ir Vladas su šeima, du broliai — kun. Juozas Kisieličius, misionie-rius Meksikoje, ir Pranas Ki-sieličius su šeima Argentinoje, daug artimųjų ir giminių Lietu-



Dr. Tomo Remeikio knygos sutiktuvės ir krikščynos Jaunimo centre. Iš k. dr. Remeikis, dr. B. Mačiuka, inž. A. Gečys ir inž. B. Nainys. Nuotrauka Audriaus Remeikio

voje. Laidojimo diena dar ne-žinoma. Bus laidojama, atrodo, Brooklyno kapinėse.

— **Andrius Mironas**, gyv. Carlsbade, Calif., lapkričio 1 d. važinėdamas su Vincu Dovydai-čiu, turėjo didelę automobilio nelaimę — užvažiavo ant ne vie-tojų pastatyto automobilio ir sun-kiai buvo sužeistas. Taip pat Dovydaitis, kiek lengviau su-jais važiuosios Jonė Dovydai-tienė, Ona Mironienė ir Zita Rudvalienė. Kurį laiką abu su-žeistieji turėjo gulėti ligoninėje, nors ir dabar dar nesijaučia gerai grįžę namo. Rašyt. And-rius Mironas (pasirašo Nori-mas) yra "Draugo" ir kitos lietuvių spaudos bendradarbis, išleisdamas keletą knygų, žino-mas kaip keliautojas ir pulkus kelio-nių reportažistas. Linkime jiems visiems greitai visiškai pa-sveikti.

OKUP. LIETUVOJE

— **Naują draudimo priedą** siūlo Lietuvos valstybinė drau-dimo įstaiga. "Valstiečių laik-raštyje" rašoma, kad "pensijos draudimo sutartį gali sudaryti bet kurio amžiaus asmenys ne-priklausomai nuo jų sveikatos būklės. Sutartį gali būti suda-ryta neterminuotai (iki gyvos galvos) arba bet kuriam laikui (nuo 2 iki 20 metų). Mėnesinis pensijos dydis turi būti ne ma-žesnis kaip 10 rublių. Jeigu 50 metų amžiaus asmuo nori suda-ryti 100 rublių mėnesinės pen-sijos neterminuotai draudimo su-tartį, tai jis turi sumokėti 14,440 rublių, o jeigu šitokią sutartį nori sudaryti 69 metų amžiaus asmuo, tai jis sumoka 9,500 rublių.

— **Okupuota Lietuva** sekan-čiais metais susilauks daugelyje Amerikos ir Europos valstybių jau seniai įsigaalėjusio vasaros laiko. Sovietų Sąjungos minist-e-rijų tarybos nutarimu, laikro-džiai vieną valandą į priekį bus pasukami 1981 m. balandžio 1 d., atgal atsukami spalio 1 d. Tarptautinė laiko sistema Sovie-tų Sąjungoje buvo įvesta 1930 m., ją padidinus vieną valandą, kuri paliekama visą laiką. Ta valanda nebuvo įvesta kai ku-riose srityse. Joms nebus lei-džiama laikrodį atstukti 1981 m. spalio 1 d. Vasaros laiko įve-dimą padiktavo kuro ir ener-gijos išteklų sumanesnis naudo-jimas. Esą bus sutaupyta apie 2.5 bilijono kilovatvalandų elek-tros srovės.

PRANCOZIJOJ

— **Rusų kėivių laikraštis** "Ruskaja Mysl", leidžiamas Pa-ryžiuje, savo paskutiniame nu-meryje paskelbė platų praneši-mą apie rugsėjo 15 d. Vilniuje įvykusį Antano Terlecko ir Ju-liaus Sasnausko teismą. Šie žmogaus teisių gynėjai pagal baudžiamojo kodekso 199-ąjį straipsnį buvo apkaltinti antisovietinių šmeižtų, melagingų pra-simanyimų skleidimu. Nė vie-nas jų neprisipažino kaltais, bet visvien susilaukė sovietinės bausmės. Bylos metu Vilniuje juos bandė aplankyti apie 100 žmonių su gelėmis rankose, bet milicija jų neleidė į teismo salę.

VOKIETIJOJE

— **"Aušros Vartai" Nr. 21**, gruodis. Tai lietuvių katalikų misijos šiaurės Vokietijoje biu-letenis. Leidžia ir redaguoja kun. Vaclovas Šarka (Holz-damm 22, 2000 Hamburg 1, W. Germany). 12 psl., didelio for-mato. Rašyta rašomąja mašinė-le ir daugiata ofsetiniu būdu, lietuvių ir vokiečių kalbomis. Turinys: nuorašas laiško popie-žiui, nuorašas rašto visiems Hamburge reziduojantiems sve-timiečių valstybių konsulams, vysk. A. Deksnio kalėdinis žodis, iš-traukos iš vokiečių spaudos, liečiančios lietuviškus reikalus, kronika ir kt.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Seštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštad. 9 val. iki 1 val. d.

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RUSŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655



VISI KVIECIAMI ĮSIJUNGTI I
šv. Kalėdų Oktavos metu ruošiamas šv. Mišių

PADEKOS IR PRAŠYMO PAMALDAS,

kurios prasidės gruodžio 25 d. ir baigsis sausio 1 d. Marijonų koply-čioje (prie "Draugo").

Zemiau pridėtas specialių inten-cijų sąrašas, atžymėkite pagelduja-mas ir pasiūskite mūsų vienuolynui:

MARIAN FATHERS
6336 So. Kilbourn Ave.
Chicago, IL 60629

Norau dalyvauti Kalėdų Oktavos šv. Mišiose ir mal-dose ir prašau melstis ir atnašauti šv. Mišias šiomis inten-cijomis:

- | | |
|---|--|
| ☐ Padėka Dievui už 1980 metus | ☐ Prašant sveikatos |
| ☐ Padėka Marijai už globą | ☐ Prašant ramybės šeimoe |
| ☐ Padėka Dievui už ypatingas malones | ☐ Prašant lietuvių laisvės |
| ☐ Už lietuvių Sibire | ☐ Prašant tikėjimo laisvės |
| ☐ Už persekijuojamus tikinčiuosius Lietuvoje | ☐ Prašant antgamtinės pagalbos jaunimui |
| ☐ Už vaikus | ☐ Prašant pasveikimo nuo alkoholio |
| ☐ Ypatinga intencija | |
| ☐ Prašant laimingų 1981 metų | |

Vardas, pavardė

Adresas

Oktavai pridedu auką \$